

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE “MANDOLİN”İN
ÜLKEMİZ MÜZİK EĞİTİMİNDEKİ YERİ-ÖNEMİ
VE OKUL ÇALGISI OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ

KORHAN DOĞAN

ARALIK-2009

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE “MANDOLİN”İN
ÜLKEMİZ MÜZİK EĞİTİMİNDEKİ YERİ-ÖNEMİ
VE OKUL ÇALGISI OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Korhan DOĞAN

Danışman
Yrd. Doç. Sefai ACAY

Bolu–2009

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE,

Korhan DOĞAN' a ait “Tarihsel Süreç İçerisinde “Mandolin” in Ülkemiz Müzik Eğitimindeki Yeri-Önemi ve Okul Çalgısı Olarak Kullanılabilirliği” isimli araştırma jürimiz tarafından, Müzik Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Akademik Unvan ve Adı Soyadı**İmza**

Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Sefai ACAY

.....

Üye: Prof. Dr. Ali GÜLER

.....

Üye: Doç. Dr. Dolunay A. BARIŞ

.....

Prof. Dr. Gönül ÜLKER**Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü**

ÖZET

TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE “MANDOLİN”İN ÜLKEMİZ MÜZİK EĞİTİMİNDEKİ YERİ-ÖNEMİ VE OKUL ÇALGISI OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ

Korhan DOĞAN

Yüksek Lisans Tezi

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç Sefai ACAY

Aralık 2009, 85 sayfa

Bu araştırma; tarihsel süreç içerisinde mandolin kullanımının ülkemiz müzik eğitimindeki yeri ve önemini belirlemek, günümüzde de okul çalgısı olarak kullanılabilirliğini saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada veri toplama yöntemi olarak; Betimsel Araştırma Yöntemi kullanılmış, alt probleme ait veriler günümüzde halen mandolini kullanan 32 müzik eğitimcisine ulaşılarak anket yoluyla elde edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca mandolin ve mandolin ailesinin, günümüz müzik eğitimine kazanımı açıklanmaya çalışılmıştır. Anket yoluyla elde edilen veriler istatistiksel yöntemler yardımıyla analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda mandolinin ülkemiz müzik eğitiminde özellikle Cumhuriyetten sonra pilot çalgı olarak müzik öğretmenleri tarafından kullanıldığı,

daha sonra akort sorunu ve maliyeti gibi nedenlerden dolayı yerini başka okul çalgılarına bıraktığı belirlenmiştir.

Ayrıca mandolinin yeniden günümüz müzik eğitime kazandırılmasının, mandolin ailesi çalgılarıyla beraber daha da etkili olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mandolin, Mandolin Ailesi, Okul Çalgıları, Çalgı Eğitimi, Mandolin Eğitimi, Müzik Eğitimi.

ABSTRACT

**THE POSITION AND IMPORTANCE OF MANDOLIN IN OUR
COUNTRY'S MUSIC EDUCATION
IN THE HISTORICAL PROCESS AND ITS USABILITY AS A MUSICAL
INSTRUMENT AT SCHOOLS**

KORHAN DOĞAN

Master Thesis

Department of Music Education

Supervisor of Thesis : Assistant Professor Sefai ACAY

December 2009, 85 pages

This study was carried out to determine the position and importance of mandolin usage in our country's music education, and to find out the usability of mandolin in current music education as a musical instrument at schools.

In this study, Qualitative Research Method was used in order to gather data, and data related to the subproblem were collected via interviews carried out with 32 music educators who currently use a mandolin. Besides it was tried to explain the acquisition of mandolin and mandolin's family to the present time's music education. The collected data was analysed by Statistical Methods.

In the end of the study, it is determined that mandolin, which had been used by the music educators in the our country's music education especially after the Republican Era as a pilot instrument, was replaced with other school instruments due to tune problems and cost.

Moreover, it is concluded that reviving the utilization of mandolin in current music education shall be more effective along with other instruments of mandolin family.

Key Words: Mandolin, Mandolin Family, School Instruments, Instrument Training, Mandolin Training, Music Education.

TEŞEKKÜR

Araştırmamın gerçekleştirilmesinde kıymetli önerileri, katkıları, fikirleri ve yardımları ile beni yönlendiren değerli öğretmenim-tez danışmanım Yrd. Doç. Sefai ACAY' a, değerli hocam Doç. Dr. Dolunay AKGÜL BARIŞ' a ve Prof. Dr. Ali GÜLER' e, beni bu çalgıyla tanıştıran ve mandolini sevdiren, dolayısıyla; bu konuda araştırma yapmamda büyük payı bulunan ve ülkemizde birçok öğrenci yetiştirmiş; benim üzerimde de emekleri büyük olan; mandolin öğretmenim sayın Dr. Recai ÖZDİL' e, araştırmanın şekillenmesinde gerek görüşleriyle, gerekse de eylemleriyle bana her zaman destek ve moral veren “ Pi ” Alternatif Sanat Atölyesi kurucuları ve öğretmenlerine, araştırma süresince toplanan verilerin istatistiksel çözümlemeleri konusundaki yardımlarından dolayı Onur TOKA' ya ve maddi-manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen sevgili aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırmacı
Korhan DOĞAN
Aralık 2009

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TEŞEKKÜR	viii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar DİZİNİ	xiii

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.3. Alt Problemler	3
1.4.Araştırmanın Amacı	3
1.5. Araştırmanın Önemi	4
1.6. Sayıtlılar	4
1.7. Sınırlılıklar	4
1.8. Tanımlar	5
1.9. Kısaltmalar	5

BÖLÜM II

2. KURAMSAL TEMELLER	7
2.1. Eğitim	7
2.2. Müzik Eğitimi	8
2.3. Ülkemizde Eğitimi	10
2.4. Ses Eğitimi	11
2.5. Çalgı Eğitimi	11
2.6. Mandolin ve Mandolin Eğitimi	12
2.7. Ülkemizde Mandolin	13
2.8. Mandolinin Tarihçesi	18
2.9. Mandolin Ailesi	20
2.10. Mandolin Ailesi'nin Diğer Üyeleri	20
2.10.1. Tenor Mandola	21
2.10.2. Oktav Mandolin	21
2.10.3. Mandocello	21
2.10.4. Mando-bass	21
2.10.5. Piccolo (Sopranino) Mandolin	21
2.10.6. İrlanda Buzukisi	21
2.10.7. Cittern	21
2.11. Mandolin Çeşitleri	22
2.11.1. Napoli Stilinde Mandolinler	22
2.11.2. A (Artist) Stil Mandolinler	22
2.11.3. F (Florentin) Stil Mandolinler	22
2.11.4. Gitar Şekli Verilmiş Semler ya da Maccaferi Stilinde Mandolinler	22

2.12. Günümüzde Mandolin	22
2.12.1. Amerika (USA)	23
2.12.2. İngiltere (UK)	23
2.12.3. İrlanda	23
2.12.4. Avrupa	23
2.12.5. Brezilya	24
2.12.6. Yunanistan	24
2.12.7. Hindistan	24

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Müzik Eğitimi ve Mandolin İle İlgili Araştırmalar	25
---	----

BÖLÜM III

3. YÖNTEM 28

3.1. Araştırma Modeli	28
3.2. Evren ve Örneklem	28
3.3. Veri Toplama Araçları	29
3.4. Verilerin Çözümlemesi	30

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM 31

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları 31

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları 35

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları 36

4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları 39

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER 44

5.1. Sonuçlar 44

5.2. Öneriler 46

EKLER 47

KAYNAKÇA 78

İNTERNET KAYNAKÇASI 81

ÖZGEÇMİŞ 84

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Akif SAYDAM ve Saip EGÜZ' ün hazırladıkları metodlar.	14
Tablo 2. Hasanoğlu Köy Enstitüsü müzikle ilgili araç ve gereçlerini gösteren tablo	15
Tablo 3. Müzik Eğitime ilk olarak mandolin ile başlayan bazı Sanatçılar.....	16
Tablo 4. Eserlerinde Mandolin'i kullanmış Besteciler ve Bestelerini gösteren tablo	20
Tablo 5. Örneklem grubunun görev yaptığı okul türlerine göre dağılımını gösteren tablo	29
Tablo 6. Mandolinin kolay öğretilen ve öğrenilebilen bir çalgı oluşuna ilişkin öğretim elemanı görüşleri ile ilgili istatistik verileri	31
Tablo 7. Mandolin çalmaya başlayan çocuklarda oluşan müzik sevgisi ile ilgili istatistik verileri	32
Tablo 8. Mandolin öğrenirken öğrencilerin hem sesini hem de çalgısını kullanabilme durumu ile ilgili istatistik verileri	33
Tablo 9. Mandolin çalmayı öğrenen öğrencilerin, diğer telli çalgıları çalabilme durumu ile ilgili İstatistik Verileri	33
Tablo 10. Günümüzde mandolini temin edebilmenin durumu ile ilgili istatistik verileri.....	34
Tablo 11. Mandolinin günümüz müzik eğitimindeki yeri ve önemi istatistik verileri	35
Tablo 12. Ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D. Okul Çalgıları Dersinde Mandolin Öğretimi Durumu ile ilgili istatistik verileri	36

Tablo 13. AGS Liselerinde mandolinin yer alma durumu ile ilgili istatistik verileri	37
Tablo 14. Anadolu Öğretmen Liselerinde mandolinin yer alma durumu ile ilgili istatistik verileri	37
Tablo 15. Mandolin öğretiminin müzik öğretmenliği programlarında uzman kişilerce yapılması gerekliliği istatistik verileri	38
Tablo 16. Mandolin ve mandolin ailesinin ilköğretim ders kitaplarında yer alabilmesi konusunda öğretim elemanı görüşleri ile ilgili istatistiksel verileri	39
Tablo 17. Mandolinin çalgı yapım bölümlerinde üretiminin yapılması konusundaki görüşler ile ilgili istatistik verileri	40
Tablo 18. Günümüz müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde mandoline yer verme durumu ile ilgili istatistik veriler	41
Tablo 19. Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D.'n da “Mandolin Orkestrası” adı altında bir ders okutulması konusundaki görüşler ile ilgili istatistik verileri	42
Tablo 20. Çeşitli kurum ve kuruluşların “Mandolin Orkestrası” veya “Mandolin Topluluğu” kurabilmelerinin durumu	43

BÖLÜM I

GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde problem durumu, araştırmaya temel oluşturan problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, önemi, araştırma ile ilgili sayıtlılar, sınırlılıklar ve tanımlar ele alınmıştır.

1.1. Problem Durumu

Tarihsel süreç içerisinde geçmişten günümüze kadar varlığını sürdürebilen toplumlara baktığımızda; hiç kuşkusuz bilim, teknik ve sanat dallarında hızla geliştiklerini ve bu gelişiminde “eğitim” ile paralel gittiklerini açıkça görmekteyiz.

Bu gelişmelerin paralelinde insanoğlu sürekli yaşadığı çevreyi anlamaya ve anlamlandırmaya gayret göstermiştir. Yeni şeyler öğrenme çabası git gide insanoğluna kendisinde var olan yeteneğini keşfetmesine ve geliştirmesine de katkı sağlamıştır. Böylelikle bu bilgi ve birikimleri kendisinden sonra gelen nesle aktarmak istemiştir.

Toplumsal yaşamın gerektirdiği ölçülerde öğrenmiş ve öğretmiştir. Bunu da eğitim yoluyla gerçekleştirmiştir.

Çağdaş eğitim, insanın bütün gereksinimlerini en iyi biçimde karşılayabilmesi için gündelik “yaşama bilgisi”yle yetinmeyip, onun ötesinde “gerçeği ve doğruyu” , “yararlıyı ve kullanışlıyı” hem de “özgünü ve güzeli” aradığını ifade eder. Her biri kendine özgü bir bilgi alanı olan “bilim” , “teknik” ve “sanat” , insanın arayışlarını birer ürünü, yolu-yöntemi ve sürecidir. (UÇAN:1996)

Toplumların temelini oluşturan bireyler, aynı zamanda yaşadıkları toplumun çağdaşlık seviyesinin de belirleyicisidir. Bireylerin bilim, sanat ve teknolojik yöndeki gelişimleri, değişimleri ve bu doğrultuda verdikleri eserleri; içlerindeki yaşadıkları toplumun çağdaş gereksinimlerini karşılayarak, uluslararası alanda da geçerli olacak ve yeni ufuklar

açabilecek nitelikte olmalıdır. Böylelikle birey, üyesi olduğu toplumu çağdaş uygarlık seviyesi düzeyine taşıyabilecektir.

Eleştirel düşünme ve empati yapmayı bilen, estetik duyguları algılayan, dahası çağa ayak uydurmayı başarabilen üretken bireylerler oluşturabilme sürecinde sanatın ve sanat eğitiminin önemi yadsınamaz.

Birçok sanat dalında olduğu gibi müzik sanatının da çıkış noktası yani kaynağı doğadır. Müzik öncelikle tabiatın taklidi neticesinde var olmuş, gelişmiş ve gelişmeye devam etmektedir.

Doğanın taklidi bilindiği üzere ilk ilkel çalgı olan insan sesleriyle gerçekleştirilmiştir. Daha sonra insan sesinden yola çıkılarak çeşitli çalgılar üretilmiş ve zamanla sanayi devriminin de etkisi bu çalgıları en üst kaliteye ve standarda ulaştırmıştır. Müzik sanatında tarihsel süreç içerisinde çalgıların yapılarında görülen bu değişim ve gelişim süreci, organoloji biliminin doğmasına da neden olmuştur.

Araştırmaya konu olan Mandolin'in atası olarak bilinen gittern, küçük armut şeklinde yuvarlak arkalı bir enstrümandır. 10 yy.' dan Orta çağ Avrupa' sına kadar bilinen gittern "Ud" ile birlikte Avrupa, İspanya ve Güney İtalya üzerinden Batı İslam kültürüne girmiştir. (TYLER:1992)

Son çalışmalar bu enstrümanın Avrupa'da 13.yy'dan itibaren " gittern, quitaire, quinterne, quitarra, gyterne" adlarıyla tanındığını göstermektedir. 16.yy'dan sonra bütün bu isimler gitar ailesini oluşturan çeşitli enstrümanların ayrı ayrı isimleri olarak kullanılmıştır. (TYLER:1992)

Araştırmada Cumhuriyet sonrası ülkemiz müzik eğitiminde (Köy Enstitüleri ve Öğretmen Okullarında 1940-1979), müzik öğretmenlerinin derslerinde rehber çalgı konumunda olan mandolinin, günümüzde de müzik öğretmenlerine derslerinde faydalı olacağı konusunda dikkat çekerek bu çalgıya yeniden eğilme ve öğrencilere de mandolini müzik dersleri vasıtasıyla tanınmasını sağlama durumları ortaya konmaya çalışılmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Tarihsel süreç içerisinde “Mandolin” in ülkemiz müzik eğitimindeki yeri-önemi ve okul çalgısı olarak kullanılabilirlik düzeyi nedir?

1.3. Alt Problemler

1. Genel Müzik Eğitiminde mandolin öğretimi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri nelerdir?
2. Günümüzde mandolinin müzik eğitime katkısı bilinmekte midir?
3. Günümüz müzik öğretmenliği programlarında mandolin derslerinin yer alması konusundaki öğretim elemanı görüşleri nelerdir?
4. Mandolinin, önceden olduğu gibi müzik eğitiminde yeniden yer alabilmesinin önemi konusunda müzik eğitimcilerinin görüş ve düşünceleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, mandolinin tarihsel süreç içerisinde müzik eğitime katkılarının ne olduğunun tespit etmek ve ayrıca günümüzde de bu çalgının bir kenara bırakılışının ardından ortaya çıkan sonuçları saptamaktır.

Bir başka deyişle mandolinin kullanıldığı dönemlerde müzik eğitime olan katkı seviyesinin ne olduğu, günümüzde ise müzik eğitiminde mandolin kullanım oranının düşüş nedenlerini saptayarak, günümüzde tekrar kullanım alanının yaygınlaşmasını sağlamaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Cumhuriyet sonrası müzik eğitiminin belki de ilk ve temel okul çalgısı olan mandolinin, o dönemde ki kullanım koşullarıyla günümüzdeki kullanım koşullarını karşılaştırmak, günümüz temel müzik eğitim çalgılarıyla kıyaslayarak genel bir değerlendirme yapmak ve mandolinin kullanıldığı dönemlerde ki gibi günümüzde de kullanımını sağlamak ve ayrıca mandolin ailesi ile birlikte kullanıldığı takdirde çok daha evrensel bir müzik eğitim sürecine girileceğini kanıtlamak açısından önemlidir.

Ayrıca bu araştırma, mandolinin temel müzik eğitimi çalgılarından olduğunu belirtmek bakımından da önem taşımaktadır. Araştırma sonucunda gün yüzüne çıkacak olan bulguların, mandolinle ilgisi olan müzik eğitimcilerini yakından ilgilendirmesi beklenmektedir.

1.6. Sayıtlar

1. Anketler, mandolin çalmayı bilen ve öğretebilen müzik öğretmeni, üniversite öğretim görevlisi-üyesi kişilerin görüşlerini ortaya koyar niteliktedir.
2. Konu ile ilgili ankete cevap veren denekler, açık yüreklilik ve samimiyetle soruları yanıtlamışlardır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. Mandolin çalgısını tanıyan, çalabilen ve öğrenciler yetiştiren eğitimcilerin anketlere verecekleri cevaplarla,
2. Araştırmacının ulaşabildiği mandolin öğretimi yapan eğitimcilerle,
3. Araştırma için ulaşılabilen kaynaklarla sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Bağa : Kaplumbağa kabuğu.

Organoloji : Enstrüman bilimi.

Özengen : Amatör.

Pena : Telli sazları çalmaya yarayan ve çoğunlukla kemik, boynuz, plastik gibi malzemelerden yapılan çalma aracı, mızrap, çalgıç.

Piccolo : (it.) küçük anlamına gelir.

Tremolo : Penanın teller üzerindeki, yukarıdan aşağı ve aşağıdan yukarı, birbiri arkasına yapılan sık hareketlerine denir.

1.9. Kısaltmalar

A.B.D. : Ana Bilim Dalı.

AGSL : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi.

Eğt. Fak. : Eğitim Fakültesi.

TDK : Türk Dil Kurumu.

M.Ö. : Milattan Önce.

THM : Türk Halk Müziği.

TSM : Türk Sanat Müziği.

Yy : Yüzyıllık süre, asır (yüzyıl).

Cm : Bir metrenin yüzde biri uzunluğunda bir ölçü birimi (santimetre).

YÖK : Yüksek Öğretim Kurulu.

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER

2.1. Eğitim

Eğitim bireyin yaşantısı boyunca karşısına çıkan öğrenmeleri disiplin altına alarak oluşturduğu sürecin bütününe denebilir.

Eğitim insan yaşamının olmazsa olmazlarından. En yalın olarak eğitim "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir". (ERTÜRK:1993)

Eğitim bir süreçtir, ardında öğrenme basamağı gelmesi hedeflenir. O halde eğitime kısaca “istendik öğrenmeleri oluşturma süreci” demek de mümkündür. (SENEMOĞLU:2004)

“Eğitim, bireyde istenilen yönde davranış değişikliği oluşturunca nitelikteki bir süreçtir”. (TYLER:1950)

“Çağdaş eğitim bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleriyle dengeli birer bütün olarak en uygun ve ileri düzeyde yetiştirilmelerini amaçlar”. (UÇAN:1996)

“Bu nedenle bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönleri ile bir bütün halinde yetiştirmelerini amaçlayan çağdaş eğitim; bilim, sanat ve teknik eğitimin bir bileşkesi olarak kabul edilmektedir”. (ERTÜRK:1972)

Bütün bu tanımlar farklı açılardan konuyu ele alsalar da, eğitimin ana yapısını değiştirmeyen niteliktedir. Her tanımda yeni bir geliştirici, değiştirici etmen ekleme isteği ön plana çıkmıştır.

Tüm bu tanımları ele aldığımızda, eğitim; insanlık varoldukça daha bir çok farklı açıdan ele alınacak bir öz yapısı ve derinliği olan bir süreç olduğunu göstermektedir.

2.2. Müzik Eğitimi

Senemoğlu (2004)' nun eğitimi; “istendik değişimleri meydana getirme süreci” diye ifade edişinden yola çıkarak, müzik eğitimine de; “istendik müziksel davranış biçimini kazanma, değıştirme, geliştirme ve öğrenmeler bütünüdür” diyebiliriz.

Yalın ve özlü anlatımıyla müzik eğitimi "bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma ya da bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değışiklikler oluşturma sürecidir". (UÇAN:1994)

Uçan (1994:14)'a göre “müzik eğitiminin genel kapsamını davranışsal ve içeriksel olmak üzere iki açıdan ele alabiliriz.

Davranışsal olarak ele alındığında, müzik eğitimi, temelde şunları kapsar.

- Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi
- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel bilgilenme eğitimi
- Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- Müziksel kişilik kazanma eğitimi
- Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- Müzikten yararlanma eğitimi.

İçeriksel açıdan ele alındığında ise, müzik eğitimi temelde, şunları kapsar:

- Müziksel işitimi (kulak) eğitimi
- Ses eğitimi
- Çalgı eğitimi
- Müziksel devinim ve tartım (ritim) eğitimi
- Müzik bilgisi eğitimi
- Yaratıcılık eğitimi
- Beğeni eğitimi
- Müziksel kişilik eğitimi
- Müziksel etkinlikler eğitimi
- Müziksel kullanım ve yararlanım eğitimi. (UÇAN:1994)

“Müzik eğitimi, temelde *genel*, *özengen* (amatör) ve *mesleki* (profesyonel) olmak üzere üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir. Ve bu üç ana amaçtan hangisine yönelik ise, ona göre bir nitelik kazanır.

Genel müzik eğitimi; aslında her düzeyde herkes için zorunludur ya da zorunlu olmak durumundadır. Çünkü müzik, her düzeyde, herkese kazandırılması gereken asgari ortak genel kültürün baslıca öğelerinden biridir.

Özengen müzik eğitimi; herhangi bir düzeyde herkes için zorunlu değildir; tam tersine, ilgi istek ve yatkınlık ile etkin bir katılım için gerekli fırsat ve olanaklara bağlı olup, seçmelidir.

Mesleki müzik eğitimi; müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, müziğe belli bir düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, isin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.” (UÇAN:1996, SAY:1996)

2.3. Ülkemizde Müzik Eğitimi

Cumhuriyetin kuruluşundan önce Osmanlı İmparatorluğu Döneminde yer alan Enderun Okullarında genel ve özel müzik eğitimi uygulandığı daha sonra onu izleyen Tabılhane, Mehterhane ve Muzika-i Humayun’ da örgün-mesleki müzik eğitimi yapıldığı, araştırmalar sonucu belirlenmiştir. 1869 yılında yürürlüğe giren Eğitim Genel Tüzüğü (Maarif-i Umumiye Nizamnamesi) çerçevesinde yapılan düzenlemelerle, öncelikli olarak kız ortaokulu ve kız öğretmen okulu programlarında genel müzik eğitimine yer verilmiştir. 1910’lu yıllarda erkek ortaokulu ve erkek öğretmen okulu ile ilkokul programlarında müzik dersine yer verildiği, 1917’ de kurulan Darüelhan’ da da kendine özgü bir müzik eğitimi programı uygulandığı bilinmektedir. (UÇAN:1988)

Cumhuriyetin ilanından sonra, 1 Eylül 1924’de kurulan ve 1 Kasım 1924’ de eğitim-öğretime başlayan Musiki Muallim Mektebi, modern anlamda ülkemizdeki tüm mesleki müzik eğitimi kurumlarının temelini oluşturmaktadır. (UÇAN:1994)

“Cumhuriyet Dönemi’nde köy öğretmeni yetiştirme alanında ilk köklü ve başarılı teşebbüsler Mustafa Necati Bey zamanında yapılmıştır. O’nun çabaları sonucunda çıkarılan 789 sayılı ve 22 Mart 1926 tarihli kanun ile öğretmen okulları, “ilk muallim mektepleri” ve “köy muallim mektepleri” olmak üzere iki gruba ayrılmıştır” (Öztürk 1996:134). Bundan yola çıkılarak 1927 yılında Kayseri Zincirdere ve Denizli’de köy öğretmen okulları açılmıştır. (ÖZGEN:1991)

Köy Enstitüleri 17 Nisan 1940 tarihli ve 3803 sayılı Kanunla kurulmuştur. Köy Enstitülerinin kurulmalarında zamanın Maarif Vekili Hasan Ali Yücel ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç’ un büyük katkıları olmuştur. (AKYÜZ:1997)

1940’lı yıllarda köy enstitülerinde ve daha sonra kurulmuş olan öğretmen okullarında uygulanan genel müzik eğitimi, günün koşullarında ülkemiz müzik eğitimi ve sanatının gelişmesine büyük katkıda bulunmuştur.

Daha sonra ülkemizin değişik yörelerinde açılan konservatuarlar, eğitim fakülteleri, sahne sanatları fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri ve Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ile genel, özengen ve mesleki müzik eğitimine hız verilmiştir.

2.4. Ses Eğitimi

Ses eğitimi kavramı; bireylere konuşma ve/veya şarkı söylemede seslerini doğru, etkili ve güzel kullanabilmeleri için gereken davranışların kazandırıldığı ve içinde konuşma, şarkı söyleme ve şan eğitimi gibi alt ses eğitimi basamaklarını barındıran, disiplinler arası bir özel alan eğitimidir. Tanımda kullanılan "doğru"; anatomik ve fizyolojik yapıya, dil ve müzik özelliklerine, gerçeğe ve kurallara uygunluğu, "güzel"; söyleme biçimindeki uyum ve ölçülebilir davranışlarındaki dengeyi; "etkili" kavramı ise, başkaları üzerinde bıraktığı duygusal izi nitelendirmektedir. (TDK:1988)

2.5. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi kavramı; müzik eğitiminin vazgeçilmez bir ögesi olan çalgı eğitimi ve öğretimi ile çocuk, çalgı çalarken sesleri ve tartımları kendi yaşantısı yoluyla daha yakından tanımakta, birbirinden ayırt edebilmekte, doğru ve yanlış sesi bulabilmektedir. (KOCABAŞ:1995)

Çalgı eğitimi, insanın kendisini yakından tanıyabilmesi, var olan yeteneklerini anlayabilmesi, eğitim aracılığıyla mevcut becerilerini geliştirip, yeni beceriler elde edebilmesi ve bu sayede kendisini gerçekleştirebilme şansı veren bir uğraş olmasından dolayı müzik eğitiminin önemli bir koludur. (USLU:2006)

Çalgı çalma, temelde çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme, çalgı çalmayı geliştirebilme ve çalgı çalmayı öğretebilme basamaklarını gerçekleştirebilecek şekilde programlanır. (DELİKARA:2002)

2.6. Mandolin ve Mandolin Eğitimi

Mandolin, lavtaya benzeyen daha küçük telli bir çalgıdır. Kemanda olduğu gibi; Sol-Re-La-Mi notalarına akort edilen dört çift teli vardır. “**Bağa**” ya da plastikten yapılmış “**pena**” denen bir çeşit mızrapla çalınır. Penayla eşsesli bir tel çiftine sürekli ve hızlı bir tempoyla vurulduğunda tremolo adı verilen mandoline özgü bir ses elde edilir. Mandolinin gövdesi lavta gibi arkada dışarıya doğru kavis yaparak armut biçimini alır. Portekiz mandolini gibi bazı modellerin ise arkası yassıdır. Gövdenin alt ucundan çıkan teller göğüs tahtasından geçerek sapın ucundaki akort burgularına bağlanır. (http://en.wikipedia.org/wiki/Mandolin#Mandolin_history:2009)

Mandolinin sesi bançonunkinden daha yumuşak, gitarınkinden biraz daha serttir Vivaldi, Händel, Mozart ve Beethoven gibi büyük bestecilerin yanı sıra birçok çağdaş besteci mandolin için besteler yazmıştır. Bununla birlikte mandolin, daha çok, Avrupa halk müziğinde kullanılan bir çalgıdır. Mandolin, 15. ve 16. yüzyıllarda İtalya'da, mandola adı verilen lavta benzeri bir çalgıdan geliştirildi. Çalgının bugünkü adı, İtalyanca' da küçük mandola anlamına gelen **mandolino** dan gelir. (<http://www.mandolincafe.com>:2009)

Mandolin, kolay çalgı öğrenimini gerçekleştirmek, müzik ve nota öğrenimini gerçekleştirmek için yıllarca dünyanın pek çok ülkesinde ve ülkemiz eğitim kurumlarında yaygın bir şekilde kullanılmıştır.

Mandolin eğitimi almış öğrencilerin daha sonra diğer müzik aletlerinde çok daha başarılı olduğu gözlenmiştir. Ancak 1970’li yıllardan sonra, müzik eğitimindeki program değişiklikleri, okullardaki ders saati yetersizlikleri ve öğretmenlerin, mandolin eğitimi almamış olması gibi nedenlerle ne yazık ki önemini kaybetmiştir. Mandolin tek sesli çalındığı gibi çok sesli uygulamalarda da kullanılabilen bir çalgıdır. Akdeniz müziğinin en önemli renk sazlarından birisidir. Başta İtalya olmak üzere halen dünyanın pek çok ülkesinde büyük bir beğeni ile kullanılmaktadır. Hatta mandolin toplulukları, orkestraları da mevcuttur. (http://en.wikipedia.org/wiki/Mandolin#Mandolin_history:2009)

2.7. Ülkemizde Mandolin

Köy Enstitüleri ve Öğretmen Okullarında (1940-1979) öğrenim gören bütün öğrenciler için mandolin öğrenme zorunluluğu vardı. Bu kurumlarda eğitim alan öğretmenlerimiz, bu çalgıyı yurdun dört bir köşesine yaymışlar, gittikleri okullarda mandolinle müzik derslerini yürütmüşlerdir.

“İnönü döneminde açılan ve yine İnönü döneminde kapatılan *Köy Enstitüleri* çağdaş öğretmenler ve bireyler yetiştirmede ve çağdaş bir toplum oluşturmada çok önemli bir ilk adım olmuştur. Çağdaş eğitimin temel işlevi, çağdaş yaşamın gerektirdiği çağdaş bireyler yetiştirerek çağdaş toplumlar oluşturmaktadır. Bu nedenle; toplumun kesimine ulaşacak bir eğitim sistemi ve yöntemi gereklidir. Köy enstitüler ile hedeflenen en önemli şey buydu. Toplumun en alt tabakasındaki kişileri, her konuda en fazla azami bilgiyle donatarak topyekun gelişme ve kalkınma amaçlanmaktaydı. Köy enstitülerinden yetişen her öğretmen mandolin çalabiliyor; belli bir repertuarla donanabiliyor, bireysel ihtiyaçlarını karşılayabilecek bilgiye sahip olabiliyordu. Köy enstitülerindeki müzik eğitimi belirgin bir fark yaratmıştır”. (ERDEN:2005)

Bugün bile o dönemlerde yetişmiş büyüklerimizden *"ben de bir zamanlar mandolin çalardım"* sözlerini duymaktayız.

Ülkemiz müzik eğitiminde büyük katkıları olan değerli müzik eğitimcileri Akif SAYDAM, Ziya AYDINTAN, Saip EGÜZ; 1950 yılında başlayan çalışmalarıyla **“Yeni Mandolin Metodu”** ve **“Yeni Konser Albümü”** olarak sistematik özelliğe sahip sekiz kitap yayınlamışlardır. Bu metod ve albümler, mandolinin tüm teknik özelliklerini geliştirici uygulamaları ve geniş bir dağarcığı sunmaktadır. Ayrıca metod ve albümlerin hazırlanmasında Prof. Eduard ZUCKMAYER ve Prof. Alois STRASSEL’ in de katkıları vardır.

Aşağıdaki tabloda, ülkemiz müzik eğitimine çalışmalarıyla katkı sağlayan müzik eğitimcilerinin metod ve albümleri yer almaktadır.

Tablo 1: Akif SAYDAM ve Saip EGÜZ’ ün hazırladıkları metodlar.

<u>Metodlar:</u>	<u>Numaraları:</u>	<u>Hazırlayanlar:</u>
Yeni Mandolin Metodu	I	A.Saydam-S.Egüz
Yeni Mandolin Metodu	II	A.Saydam-S.Egüz
Yeni Mandolin Metodu	III	A.Saydam-S.Egüz
Yeni Mandolin Metodu	IV	A.Saydam
<u>Albümler:</u>	<u>Numaraları:</u>	<u>Hazırlayan:</u>
Yeni Konser Albümü	I	Akif Saydam
Yeni Konser Albümü	II	Akif Saydam
Yeni Konser Albümü	III	Akif Saydam
Yeni Konser Albümü	IV	Akif Saydam

Mandolinde de, diğer çalgılarda olduğu gibi farklı pozisyonlar vardır. Dört pozisyonda etüt, ezgi ve eserler seslendirmek mümkün olabilmektedir. Mandolini iyi özümseyen öğrenci bu çalgıyla yetinmeyecek; keman, piyano vb. diğer çalgıları öğrenmeğe rahatlıkla yönelebilecektir. Çünkü mandolinin büyüğü bir yanı da vardır; müziği doğru ve zevkli bir şekilde öğrencilere öğretir. Bu çalgıda edinilen temel müzik ve teknik anlamdaki bilgiler, müziğin zevk alma yanıyla birleştiğinde, öğrencide estetik bir müzik birikimine sahip olmasında yardımcı olacaktır.

Mandolin, taşınması ve öğreniminin kolaylığı nedeniyle özellikle köy enstitülerinde yaygınlıkla kullanılan çalgı olma özelliğindedir.

1945 yılında Hasanoğlu Köy Enstitüsü’ndeki enstrümanların, müzikle ilgili diğer araç ve gereçlerin sayı olarak listesi şöyleydi:

Tablo 2: Hasanoğlan Köy Enstitüsü müzikle ilgili araç ve gereçleri.

Çalgı aleti	Sayısı
Mandolin	259
Plaklar (Klasik Müzik)	160
Keman	55
Bağlama	37
Akordeon	8
Radyo	3
Piyano	3
Davul	3
Amplifikatör	1
Pikap	1
Metronom	1
Toplam	531

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi mandolin, en yaygın ve sayı olarak en çok bulunanı idi.

Mandolinin, özellikle müzik eğitime büyük önem verilen cumhuriyetten sonra, ülkemizde yaygın olarak kullanılmaya başlandığı yıllardan bugünlere değin müzik sanatı alanında yetişen ve gelişen sanatçılarımızın pek çoğunun müziği öğrenmelerindeki temeli oluşturduğu bilinmektedir. Hatta günümüzde kendilerini ispat etmiş, sanatlarından söz ettirmiş ve birçok farklı dalda sanatlarına devam eden sanatçılara baktığımızda mandolin ile müziğe başladıklarını görmekteyiz.

Aşağıdaki tabloda, ilk müzik eğitime mandolin ile başlayan sanatçılar yer almaktadır.

Tablo 3: Müzik Eğitime ilk olarak mandolin ile başlayan Sanatçılar.

<i>Klasik Müzik Sanatçılarımız:</i>	Gürer AYKAL, Oktay DALAYSEL, Ömer CAN, Sefai ACAY, Levent KARDAŞ, Şevket UĞURLUER, İnci ÖZDİL, Sıdıka ÖZDİL
<i>Rock Müziği Sanatçılarımız:</i>	Şebnem FERAH, Nejat YAVAŞOĞULLARI
<i>Pop Müziği Sanatçılarımız:</i>	Nev, Nazan ÖNCEL
<i>Özgün Müzik Sanatçılarımız:</i>	Zülfü LİVANELİ, Volkan KONAK, Cahit BERKAY, Kazım KOYUNCU
<i>THM Sanatçılarımız:</i>	İhsan MENDEŞ, Yıldırım ÇINAR, Sümer EZGÜ, Ahmet GÜNDAY
<i>TSM Sanatçılarımız:</i>	Zekai TUNCA, Erol SAYAN, Selahattin İNAL

Tablodan da görüldüğü üzere küçük yaşta müziğe mandolin ile başlayan çocuklar bu çalgıyla kalmamış, kendilerini daha da geliştirerek ülkemizin yetiştirdiği sanatçılar kategorisinde yer almışlardır.

Ayrıca ülkemizde TRT’ de 1937-1986 yılları arasında birçok müzik kuruluşları Ankara Radyosu’nda yer almış; bunlardan biri de 1944 yılı sonbaharında kurulan “Ankara Radyosu Mandolin Orkestrası” dır. Topluluk 5 mandolin, 3 mandola, 2 gitar ve bir kontrbas ile akordeondan oluşuyordu. Hafif müzik ve aranjman (uygulama) türünden yapıtları dinleyiciye ulaştırmaktaydı. (SAY:1992)

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okul çalgıları adlı bir ders bulunmakta ve bu ders 3 dönemi kapsayıp, okul çalgıları I-II-III adı altında okutulmaktadır. Bu derste amaç;müzik öğretmeni adaylarına çalgıların genel müzik eğitimi içerisinde nasıl kullanılması gerektiği ve teknik özelliklerini öğretmek ayrıca okul çalgı müziği doğasını uygulamak ve okul çalgı müziği literatürünü öğrenme ve öğretme tekniklerini kazandırmaktır. (YÖK:2007)

YÖK'ün yeni müzik öğretmenliği lisans programında ise okul çalgıları olarak gitar, bağlama, soprano blok-flüt ve mandolin belirlenmiş, orf çalgıları program dışı tutulmuştur.

Okul çalgıları I-II-III dersi için yapılan tanım her yarıyıl için aynı olup mandolin dersinin içeriği aşağıdaki gibidir;

Mandolinin özellikleri, okul müziğindeki yeri, ses alanı ve olanakları, tutuş, tremolo tekniği, okul müziğine ilişkin şarkı dağarcığı üzerinde kolaydan zora çalma teknikleri, mandolinin solistik kullanımı. (YÖK:2007)

Pakize Türkoğlu'nun *Tonguç ve Enstitüleri* yazsından mandolin ile ilgili bölüm şöyledir:

“... İlk günlerde altı mandolin geldi enstitüye. Antalya 10. Yılı İlkokulu Başöğretmeni Nemci Darıcioğlu haftada iki gün bisikletiyle gelerek mandolin öğretiyordu bize. İki kişiye birini vererek iki ders grubu yaptı önce. **Daha mandolin gelecek, üzülme** dedi ötekilere. Kızlardan Ormana'lı Sadiye Yağız ile beni aynı gruba. İkimize bir mandolin verdi. Düşte bile göremeyeceğim bir müzik aleti vermişti elime. Öğretmen dersini verip gidiyor, ikinci gelişine kadar delicesine çalışıyor, çalışırduk hepimiz... Bir süre sonra atanan eğitim başımız Hakkı Rodop, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü çıkışlı olup ek branşı müzikti. Bütün çalgıları yetkinlikle çalışıyor, Batı müziğini profesyonelce biliyordu. Onun gelmesiyle enstitüde büyük bir müzik örgütlenmesi ve çalışması başladı. Mandolinler çoğaldı. Akordeon, keman gibi başka çalgılar alındı. Hakkı Rodop, bizim gruptan mandolinde birinci metodu bitirip ikinci metoda geçenlere birer grup verdi yetiştirmemiz için. Kendi bize ders veriyor, biz de gruplarımızı çalıştırıp yetiştiriyorduk. Çalışmalarımızı denetliyordu. Zamanı gelince yetiştirdiğimiz gruplarda bizi de geçenler oluyor, onlara başka gruplar veriliyordu. Bu yöntemin Tonguç'un önerileri arasında yeri vardı. Müdürlere yazdığı 2 Ekim 1940 tarihli mektupta iyi yetişen öğrencilerden, küçük sınıfların yetiştirilmesinde yararlanılmasını istiyordu. İlerleyenler ikinci, üçüncü metotları bitiriyor, kemana, akordeona geçiyordu.. Notaları, klasik batı müziği parçalarını, halk türkülerini ve oyun havalarını çok güzel çalışırduk hepimiz. Öğretmen adayı olarak birer çalgı öğrenmek zorundaydık. Okul çalgısı olarak en uygunu mandolindi o dönemde. Kimse yapılan çalışmalarla kalmaz, mandolinini alıp bir köşeye, bir ağacın altına çekilerek istediği kadar çalışır, çalardı. Böylece birçok batı müziği parçasını ve halk ezgisini, okul şarkılarını çalıp söylemeyi öğrenmiştik...” (TÜRKOĞLU:2000).

2.8. Mandolinin Tarihçesi

M.Ö.15.000 VE 8.000 yıllarında mağara resimlerinde ve duvar yazıtlarında tek telli çalgılara rastlanmaktadır. Bulunan bu enstrümanlardan telli çalgı ailesi geliştirilmiştir. Mandolinin de bu ilkel formu çalgılardan etkilendiğini söyleyebiliriz.

İlerleyen yıllarda, teller çiftlendi ve perdeler eklendi. 13.yüzyılda ilk lavtanın ortaya çıkmasına önderlik etti. Mandolin ve lavta tarihi bu noktada birbirine karışmaktadır. Mandolaya benzer olarak; Asur’ da *Pandura*, Arap ülkelerinde *Dambura* ve Ukrayna’ da *Kobza Bandura* olarak karşılığı vardır.

Aslı lavta kökenli olan mandolin, 16. Yüzyılın sonlarına doğru Mandola’ nın küçültülmesiyle elde edilmiştir. 17. yüzyıl başlarında Avrupa’ da ortaya çıkan mandolin özellikle İtalya’ da 18. yüzyılda yaygın olarak kullanıldı. Napoli Mandolini ve Milano Mandolini olmak üzere iki ana türde mandolin vardır. (SAYDAM, EGÜZ:1992)

Mandolinin de, yaylı çalgılarda olduğu gibi, irili ufaklı çalgılardan oluşan bir ailesi vardır. Bu aile; Mandolin, Mandola, Mandolinçello ve Bas-mandolinden oluşur. Ailenin içinde en çok kullanılan ve yaygın olan çalgı mandolindir. Mandolin ailesi kromatik ses sistemine göre düzenlenmiştir ve eşlik çalgısı gitardır. Mandolin ailesinin çalgılarıyla gitar belli oranlarda bir araya getirilerek *Mandolin Orkestrası* oluşturulur. (SAYDAM, EGÜZ:1992)

Mandolino’ ya 18.yy başlarında Napoli’ de *Mandolin* denmeye başlanmıştır. Çelik telli modern mandolinin ilk kanıtlarına Avrupa’ da seyahat eden, ders verip konserler düzenleyen popüler İtalyan çalgıcıların literatürlerinde rastlanır. Bunların içinde en önemlileri; Signor, Lione ve G.B. Gervasio’ dur. Napoli’ de İtalyan luthier *Vinaccia* ailesinden elde edilen bulgular, bazı müzisyenlerin çelik telli modern mandolinin *Vinaccia* ailesi tarafından Napoli’ de geliştirildiğini düşünmelerine neden olmuştur.

Günümüze kadar gelen eski mandolin örneklerine bakacak olursak; biri İngiltere’ de Victoria ve Albert müzelerindedir, *Antonio Vinaccia* yapımıdır. Diğeri ise 1763’de

Giuseppe Vaniccia tarafından yapılan ve Kenneth G. Fiske Müzikal Enstrümanlar Müzesi'nde (Kaliforniya) bulunan mandolindir.

Conservatoire Royal de Musique in Brussels (Belçika)'da bulunan mandolin ise; 1744'de *Gaetano Vinaccia* tarafından yapılmıştır. Bu en eski mandolinler orjinalleri Napoli'de üretildiğinden *Napoliten Mandolinler* olarak adlandırılırlar. Diğer mandolin üreticileri : Calaca (1863), Luigi Embergher (1856-1943), Ferrari ailesi (1716), De Santi (1834-1916)'dir.

Tablaturlarda yazılan ve bilinen en eski besteler Milanese ensturmanı için yapılmıştır. Francesco Contini'nin *Sonata El Mandolina* solosu ve Flippo Sauli'nin geniş bir el yazması vardır.

18. yüzyılda Solo Mandolin ve Mandolin Orkestrası için eserler yazıldı ayrıca ilk kez mandolinin operada kullanımı da 1707 yılında Antonio Maria Bononcini bir eseri içerisinde gerçekleştirildi.

İtalya'nın krallık devrinde, sarayın virtüöz mandolincilerinden Munier ve Maruccelli'nin mandolin için virtüözite yapıtlar yazdıklarına ve böylece mandolin tekniğini en üst düzeye çıkardıklarını, Paganini'nin de kemandan önce müziğe bu virtüözitesini mandolinden başlayarak üst seviyelere çıkardığını bilmekteyiz.

Tanınmış bestecilerden 1678-1741 yılları arasında yaşamış olan Antonio Vivaldi mandolin için pek çok sayıda konçerto yazmıştır. Bunların içinden en önemlisi La minör Mandolin Konçertosudur. Vivaldi'nin yanısıra Handel, Mozart, Beethoven, Verdi, Mahler, Bartok, Gretry ve Schönberg gibi pek çok besteci de mandolini yapıtlarında kullanmayı ihmal etmemişler, sadece mandolin için de eserler üretmişlerdir. (SAYDAM, EGÜZ:1992)

Aşağıdaki tabloda, mandolin için eserler yazmış besteciler ve eser adları yer almaktadır.

Tablo 4: Eserlerinde Mandolin'i kullanmış Besteciler ve Besteleri.

Besteci	Eser Adı
Antonio Vivaldi	<i>1 ve 2 Mandolin için Konçerto</i>
George Frederick Handel	<i>Alexander Balus Oratoryosu</i>
Wolfgang Amadeus Mozart	<i>Don Giovanni Operası (2. perde mandoline eşliğinde serenad), Sevil Berberi Üvertürü.</i>
Ludvig Van Beethoven	<i>Sonatina for the Mandolin</i>
Giuseppe Verdi	<i>Othello (2. perde Kıbrıslılar Korosu)</i>
Gustav Mahler	<i>7. Senfoni</i>
Arnold Schönberg	<i>Bas ve 7 çalgı için serenad (Op:24)</i>

2.9. Mandolin Ailesi

Kemanın, yaylı çalgılar ailesinin soprano üyesi olması gibi, mandolin de; mandolin ailesinin soprano üyesidir.

Keman gibi mandolinin de ölçü uzunluğu 33 cm. Modern Amerikan mandolinlerinin uzunluğu daha fazladır (35 cm).

2.10. Mandolin Ailesi'nin Diğer Üyeleri

- Tenor Mandola
- Oktav Mandolin
- Mandocello
- Mando-bass
- Piccolo (sopranino mandolin)
- İrlanda Bozukisi
- Cittern

2.10.1. Tenor Mandola: Yaylı çalgılar ailesindeki viyolanın karşılığıdır. Ölçü uzunluğu 42 cm.dir. Akordu da aynı viyoladaki gibi Do-Sol-Re-La' dır. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Mandola:2009>)

2.10.2. Oktav Mandolin: Mandola ile benzer özellikler taşır. Ölçüsü mandoladan biraz daha uzundur (50 cm). Mandolinin bir oktav pesine akort edilir (Sol-Re-La-Mi). (http://en.wikipedia.org/wiki/Octave_mandolin:2009)

2.10.3. Mandocello: Yaylı çalgılar ailesinin üyesi olan viyolonselın karşılığıdır, fakat dört çift teli vardır. Ölçüsü 63,5-68,5 cm. arasındadır. Akordu çellonun aynısıdır (Do-Sol-Re-La). (<http://en.wikipedia.org/wiki/Mandocello:2009>)

2.10.4. Mando-bass: Dört tek telli olan Mando-bass kontrabas (doublebass) ile aynı özellikler taşımaktadır. Mi-La-Re-Sol seslerine akort edilir. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Mando-bass:2009>)

2.10.5. Piccolo (Sopranino Mandolin): Mandolin ailesinin nadir rastlanan üyesidir. Ölçüsü yaklaşık olarak 24 cm.dir. Tenor mandolanın bir oktav tizine akort edilir (Do-Sol- Re-La). (<http://en.wikipedia.org/wiki/Piccolo:2009>)

2.10.6. İrlanda Bozukisi : Mandolin ailesinin üyesi olarak kabul edilir. Ölçüsü 56-61 cm. arasında değişmektedir. Genellikle mandolinin bir oktav pesine akort edilir (Sol-Re-La-Mi), fakat bazen şu şekillerde de akort edilebilir (Sol-Re-La-Re), (LA-Re-La-Re), (La-Re-La-Mi). (http://en.wikipedia.org/wiki/Irish_bouzouki:2009)

2.10.7. Cittern: Mandolin ailesinin bir uzantısıdır. Beş çift teli vardır. Ölçüsü 50-56 cm. arasında değişmektedir. Akordu genellikle (Re-Sol-Re-La-Re) ya da (Sol-Re-La-Re-La) şeklindedir. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Cittern:2009>)

2.11. Mandolin Çeşitleri

2.11.1. Napoli Stilinde Mandolinler: Mandolinin en eski ve orijinal tarzda olan şeklidir. Hafif, hassas bir yapısı vardır, kaliteli ve kolayca ayırt edilebilir bir sese sahiptir. Mandolin orkestraları oluşturulurken *Napoli* stilinde üretilen mandolinler tercih edilir.

2.11.2. A (Artist) Stil Mandolinler: Daha çok halk müziği için kullanılır. Kemanda olduğu gibi *f deliği ya da oval delikleri olabilir*.

2.11.3. F (Florentin) Stil Mandolinler: *f deliği ya da oval şekilli delikleri olabilir*. Süslü kıvrımları vardır ve günümüzde bu stili kullanan mandolin yapımcıları oldukça fazladır. Daha çok güney ve batı Amerika kökenli *Bluegrass* müzik türünde kullanılmaktadır. Hem A, hem de F stili mandolinlerin arka yüzeyleri düzdür, ses özellikleri aynıdır (arka yüzeyi düz mandolinleri Orville Gibson adlı lutier A ve F stilinde olmak üzere iki ayrı tarzda yapmıştır).

2.11.4. Gitar Şekli Verilmiş Semler ya da Maccaferi Stilinde Mandolinler: Gitar görünümünde, ancak mandolin ölçülerinde olan mandolin çeşididir. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Mandolin:2009>)

2.12. Günümüzde Mandolin

Çok eskiye dayanan ve uzun bir tarihi olan mandolin, 20. yy.ın birinci yarısında Avrupa ve Amerika’da yaylı müziğin seslendirilmesinde oldukça popülerdi. Çok sayıda profesyonel ve amatör mandolin orkestraları hafif klasik müzik repertuarından eserler seslendirdiler. Zamanla müzik içerisindeki yeri değişerek contry, eski zaman müzikleri, bluegrass ve halk müziklerinde kullanılmaya başlandı.

Günümüzde Barok ve Klasik mandolin repertuarı ve stilleri, Rönesans müziklerine gösterilen ilgi ve bu müziklerin anlaşılmasıyla gelişmektedir. Mandolin çalarken, tremolo ve pena yardımıyla tel çekme yöntemleri uygulanmaktadır.

Mandolin günümüzde hala popüler ve önemli enstrümanlardan biri olma özelliğini taşımaktadır. Mandolin Nashville Sound' un 60 ve 70'ler deki altın çağından beri popülerliğini korumuştur ve ülke(taşra) müziğinde güçlü bir etki yaratmıştır. Mandolin 60' ların sonlarından itibaren rock müziğinde boy göstermeye başlamıştır. İngiliz halk-rock müziğinde, Rod Steward' ın akustik albümü ile Led Zepplin' in sert akustik şarkıları rock müzik dinleyicilerine mandolini sevdirmiştir.

Son zamanlarda, klasik mandoline olan ilgi yeniden başlamıştır. Pek çok genç müzisyen klasik mandolin müziği albümleri doldurmaktadır ve son olarak New York City' de bir Mandolin Orkestrası, 70. Bahar Konserini gerçekleştirmiştir. Bu akımdan uzak olmalarına karşın İrlanda, İskoçya, İngiltere ve Güney Amerika' da müziği geliştirmeye ve dinç tutmaya çalışan gençler arasında mandolin önemli bir yere sahiptir. Bluegrass müziği var oldukça, mandolin de müzikteki yerini her zaman alacaktır. (<http://www.mandolincafe.com>:2009)

2.12.1. Amerika (USA): İspanyol öğrenciler adı verilen, gezici Avrupalı genç müzisyenlerden oluşan bir grup sayesinde yaygınlaştı. 1920'lerin ortalarında mandolin moda çalgıydı ve "The Music Man" isimli müzikalde önemli yer tuttu. Sayıları 4-50 arasında değişen müzisyenlerden oluşan mandolin orkestraları kuruldu.

2.12.2. İngiltere (UK): İngiliz ve İskoç geleneksel müziklerinde yoğun olarak kullanıldı. Günümüzde "İndigo Moss" isimli grup mandolini özellikle solo çalgı olarak konserlerinde ve kayıtlarında kullanıyor.

2.12.3. İrlanda: Mandolin, İrlanda'da geleneksel müzik sanatçıları arasında her geçen gün daha yaygın hale geliyor. Özellikle sol el kullanımları açısından iki çalgı birbirine benzediği için Fiddle (keman) için yazılan şarkıların mandoline aktarımı ve çalınması kolaylaşıyor. Genellikle düz sırtlı ve oval delikli mandolinler tercih ediliyor.

2.12.4. Avrupa: Bluegrass müziğe olan ilgi (özellikle Çek ve Slovak Cumhuriyetlerinde) çok sayıda mandolin çalıcısının ortaya çıkmasına sebep oldu. Avrupa'da genel olarak halk müziği ve bluegrass tarzındaki müziklerde kullanılıyor.

2.12.5. Brezilya: Besteci ve mandolin virtüözü Jacob Do Bandolim'in bu çalgının popüleritesini arttırması sebebiyle "Bandolim" adıyla anılıyor. Mandolin, Brezilya'ya mandolin ve benzeri çalgılar konusunda uzun ve eski bir geleneğe sahip olan Portekiz vasıtasıyla gelmiştir. Brezilya halk müziğinde özellikle esas ezgi çalgısı olarak kullanılmıştır.

2.12.6. Yunanistan: İyonyan adalarında uzun ve eski bir geleneği vardır. Crete adasında da lir ve lut ile birlikte Cretan müziğinde kullanılan ana çalgılardan birisidir. Tarihi belgeler, mandolinin özellikle ve çoğunlukla bayan çalgıcılar tarafından kullanıldığını göstermektedir. Günümüzde İyonya adası ve Crete'de esas olarak kişisel ve ailevi törenlerde solo çalgı olarak kullanılmaktadır.

2.12.7. Hindistan: 1940'larda Raj Kapoor stüdyolarında çekilen Hint filmlerinin müziklerinde kullanıldı. Carnatic müzikteki yeri, yeni sayılır ve küçük bir elektro gitar gibi kullanılmaktadır. Mandolinin Hint müziğindeki ihtiyaçlara yönelik olarak çok sayıda değişiklikler yapılabilmektedir. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Mandolin:2009>)

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

Müzik Eğitimi ve Mandolin İle İlgili Araştırmalar

İlköğretim Okullarında 6. Sınıf Müzik Derslerinde Verilen Mandolin Eğitiminin Müzik Dersi Başarısı Üzerine Etkileri/ Başak ALTINTAŞ/ Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Yüksek Lisans Tezi/ 2007

Araştırmacı, İstanbul Taşoluk İlköğretim Okulu 6-A ve 6-B şubelerine önceden hazırlamış olduğu müzik bilgi testini, eğitimden önce ve eğitimden sonra uygulamıştır.

Kontrol grubuna ses eğitimi ile müzik dersi verilirken, deney grubuna mandolin eğitimi ile müzik dersi verilmiştir.

Otuz hafta süre ile uygulanan süreç sonunda; mandolin eğitimi alan öğrencilerin müzik dersi başarıları, ses eğitimi destekli müzik dersi alan öğrencilerin başarılarına göre olumlu yönde bir fark olduğunu göstermiştir.

2003 yılında düzenlenen “Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, 30-31 Ekim, İnönü Üniversitesi, Malatya” da sunduğu **“İlk 40 yıla damgasını vuran mandolin, son 30 yıla damgasını vuran blok flüt ve son yıllarda müzik eğitimimizde zorlamasız olarak kendine kendiliğinden bir yer bulan klasik gitar”** konulu bildirisinde KIVRAK (2003, s.62-64), metin marka mandolinlerin dünya çapında mandolinler olduğundan bahsetmiş, 1960’lı yıllara kadar pilot çalgı olduğunu, daha sonra ise bu çalgının yerini blok flütün aldığını ve belli bir süre sonra da klasik gitarın kendiliğinden müzik eğitimimizde yer aldığına değinmiş ve mandolinin eskiden olduğu gibi tekrar müzik eğitimimizde hak ettiği yerini alacağını düşündüğünü açıkça belirtmiştir.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, **Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi Uygulamaları**, konulu makalesinde Yrd. Doç. Dr. Dolunay

AKGÜL BARIŞ(1-12),Sayı:15, cilt:2, (2007.) çağdaş eğitim sisteminin vazgeçilmezlerinden olan çalgı eğitiminin, okul müzik eğitimindeki yerini ve önemini vurgulamak, ayrıca, Müzik Öğretmenliği lisans programlarındaki okul çalgıları derslerinin işlevini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Bu amaçla, okul müzik eğitimi, çalgı eğitimi ve okul çalgıları kavramları tek tek ele alınmış, ayrıca , müzik eğitimcilerine çalgı eğitimine yönelik derste ve ders dışı etkinlikler için bir fikir oluşturabileceği düşünülen A.İ.BÜ Müzik Eğitimi A.B.D okul çalgıları II derslerindeki uygulamalardan örneklere yer verilmiştir.

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 21, Sayı 2 (2001) 135-142
Musikî Muallim'den Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar konulu makalesinde ŞENTÜRK; müzik öğretmenlerinin vasıflarından bahsederek, 1935-37 yılları arasında Türkiye'de Konservatuarın kurulması ve müzik sorunları ile ilgilenmek üzere çağrılan Paul HİNDEMİTH, Müzik Öğretmen Okulunu Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsüne bir yabancı uzman gözetiminde bağlanmasını salık vermiş ve bölüm olarak 1937-1938 yılında adı geçen kuruma aktarılmıştır. 1980 yılına kadar Eğitim Enstitüleri Müzik Bölümlerinde 3 yılda yetişen Müzik Öğretmenleri 1980-1982 yılları arasında 4 yıllık Yüksek Öğretmen okullarında yetiştirilmiş, 1982'den itibaren ise müzik öğretmenleri üniversitelerde yetiştirilmektedir.

Cumhuriyet Devrimimizin Özgün Müzik eğitim Kurumları Köy Enstitülerinde Müzik Eğitimi ve Günümüze Yansımaları/ Gözde Özyüksel ERSİL/ Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Yüksek Lisans Tezi/ 2007

Araştırmada, Cumhuriyet devrimimizin özgün eğitim kurumları köy enstitülerinde müzik eğitimi ve bu eğitimin günümüze yansımaları araştırılmıştır.

Araştırmanın evrenini, 1940- 1954 yılları arasında 21 ilde kurulan köy enstitüleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu köy enstitülerinden seçilen mezun kişiler oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamında mezun olan kişiler için görüşme formu hazırlanarak görüşme formu ile elde edilen bilgiler değerlendirilerek araştırma sonuçlandırılmıştır.

Bir Eğitim Modeli Olarak, Köy Enstitülerinde Müzik Eğitiminin İncelenmesi ve Sarkı Dağarcığının Kullanılabilirliği/ Tuğçem KAR/ Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Yüksek Lisans Tezi/ 2008

Araştırmada; Bir eğitim modeli olarak; 1940–1950 yılları arasında eğitim / öğretim sürecini devam ettirmiş olan Köy Enstitülerinin müzik eğitimi programının incelenmesi; 21 Köy Enstitüsünün mezunları ile yapılacak olan görüşmeler sonucunda Köy Enstitüleri müzik eğitimi programının nasıl uygulandığının incelenmesi; Köy Enstitüleri müzik eğitimi programının günümüzde uygulanabilirliğinin araştırılması amaçlanmıştır. Ayrıca; Köy Enstitülerinde kullanılan müzik eğitimi dağarcığının bulunması ve bugünkü kullanılabilirliğinin anket yoluyla incelenmesi ve bir derleme oluşturulabilmesi hedeflenmiştir.

Bu bağlamda öncelikle Köy Enstitüsü Programlarının Etkilendiği Eğitim Sistemlerini inceleme yoluna gidilmiştir. John Dewey, Georg Kerchensteiner, Heinrich Pestalozzi, Emile Jacques Dalcroze, Zoltan Kodally, Carl Orff, Shnichi Suzuki gibi pedagoglara ve Konstrüktivizm “Oluşturmacılık” eğitim anlayışına ulaşılmıştır. Daha sonra da İsmail Hakkı Tonguç’ un Eğitim anlayışı ve Köy Enstitüleri Öğretim Programlarının incelenmesine yer verilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırmada kullanılan evren ve örneklem, verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanması yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma betimsel bir çalışma olup, tarama (survey) modeli uygulanmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Bu tür yaklaşımlarda araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır, yapılandırılmış/yapılandırılmamış gözlem, yargısal/olgusal anket ve belgesel tarama tekniklerinden yararlanılır. (KARASAR: 2005)

Bu yolla özel ve resmi eğitim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarıyla öğretmenlerin, mandolin eğitimine yönelik tutumları ve görüşleri, ayrıca mandolinin kullanılma dereceleri belirlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini ülkemizde görev yapan ve mandolinle müzik dersini yürütmüş ve halen yürütmekte olan müzik eğitimcileri oluşturmaktadır.

Örneklem grubunu ise ülkemizin dört farklı bölgesinden seçilen 7 ilde görev yapmış ve halen yapmakta olan 32 müzik eğitimcisi oluşturmaktadır.

Tablo 5: Örneklem grubunun görev yaptığı okul türlerine göre dağılımı.

	Sıklık (f)	Yüzde (%)
İlköğretim	13	40,6
Genel Lise	8	25,0
Genel lise+Yarı Zamanlı Konservatuar	0	0
Güzel Sanatlar Lisesi	2	6,3
Tam Zamanlı Konservatuar	1	3,1
Eğitim Fk. Müzik Eğitimi A.B.D.	4	12,5
Özel Okul	4	12,5
Toplam	32	100

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmaya ait veriler; uzun yıllarını mandolin eğitimine adanmış müzik eğitimcilerinin bilgi ve birikimlerinden yararlanmak amacıyla, araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanan anketler aracılığıyla elde edilmiştir.

Araştırmada kullanılan anket; açık uçlu soruların yanında, likert tipi, “Tamamen Katılıyorum-Oldukça Katılıyorum-Kararsızım-Az Katılıyorum-Hiç Katılmıyorum” gibi 5 seçenekli düzenlemeler yer almaktadır.

Araştırma için hazırlanan anket formundaki yargısal ifadelerin anlaşılabilirliği ve geçerliği ile ilgili olarak önce küçük bir gruba uygulanmış, daha sonra uzman görüşleri alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada anket yoluyla elde edilen verilerin çözümlemesinde Sosyal Bilimler için İstatistiksel Paket Program (SPSS 11.5 for Windows) kullanılmıştır. Veriler frekans (f) yüzde (%) olarak betimlenerek tablolaştırılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırmanın problemine ve araştırma sorularına ait anket yoluyla toplanan verilerin çözümlenmesi ile elde edilen bulgular, tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

“Genel Müzik Eğitiminde mandolin öğretimi ile ilgili öğretim elemanı görüşleri nelerdir?”

Birinci alt probleme yanıt verebilmek için, anket yapılan müzik eğitimcilerinin belirttikleri görüşler Tablo 6, 7, 8, 9 ve 10’ da verilmiştir.

Tablo 6: *Mandolinin kolay öğretilen ve öğrenilebilen bir çalgı oluşuna ilişkin öğretim elemanı görüşleri.*

Soru 1- Mandolin kolay öğretilen ve öğrenilebilen bir çalgıdır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	2	6,3
Az Katılıyorum	6	18,8
Kararsızım	2	6,3
Oldukça Katılıyorum	9	28,1
Tamamen Katılıyorum	13	40,6

Tablo 6'dan da anlaşılacağı gibi, Müzik Eğitimcilerinin %40,6'sı tamamen, %28.1'i ise oldukça katılıyorum seçeneklerinde birleştikleri ve mandolinin kolay öğrenilebilir ve öğretilebilir bir çalgı olduğu görüşünde oldukları saptanmıştır. Ayrıca %18,3'ü de az katılıyorum diyerek görüş bildirmiş mandolinin öğretmenin zahmetli bir iş olduğunda birleşmişlerdir.

Bu verilerden de hareketle mandolin kolay öğretilebilen ve öğrenilebilen bir çalgıdır demek pek de mümkün olmamakla beraber oldukça katılıyorum ve tamamen katılıyorum diyenlerin oranından hareketle mandolin kolay öğretilebilen ve öğrenilebilen bir çalgıdır diyebiliriz.

Tablo 7: *Mandolin çalmaya başlayan çocuklarda oluşan müzik sevgisi.*

Soru 2- Mandolin öğrenen çocuklarda müziğe karşı ilgi farklıdır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	1	3,1
Kararsızım	0	0
Oldukça Katılıyorum	8	25,0
Tamamen Katılıyorum	22	68,8

Mandolin öğrenen çocuklarda müziğe karşı ilginin farklı olacağını düşünen müzik eğitimcisi sayısı %68,8'dir. %25'lik bir dilimde oldukça katılıyorum demiştir. Bu bilgiler ışığında mandolin öğrenen çocuklarda müziğe karşı ilgi ve istek, mandolin öğrenmeyen çocuklara göre daha farklıdır denilebilir.

Ayrıca bu veriler ışığında çocuklara yönelik müzik eğitiminde mandolin kullanıldığı takdirde daha farklı bir ilgi uyandırılabilir denilebilir.

Tablo 8: *Mandolin öğrenirken öğrencilerin hem sesini hem de çalgısını kullanabilme durumu.*

Soru 3- Mandolini öğrenirken öğrenci hem sesini hem de çalgısını rahatlıkla kullanabilir.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	0	0
Kararsızım	0	0
Oldukça Katılıyorum	6	18,8
Tamamen Katılıyorum	25	78,1

Mandolinde hem çalma hem de sesini rahatça kullanabilme imkanı bulunduğunu ve bu duruma tamamen katıldığını belirten öğrencilerin oranı %78,1 olarak saptanmıştır. Ayrıca % 18,8’lik bir dilim de oldukça katılarak büyük bir çoğunluk mandolini öğrenirken öğrenci hem sesini hem de çalgısını rahatlıkla öğrenebilir kanısında birleşmişlerdir.

Bu veriler ışığında mandolin ile müzik eğitimi verilen çocuklarda hem sesini hem de çalgısını kullanabilme avantajı olmasından dolayı özellikle çocuk müzik eğitiminde mandoline daha çok rağbet gösterilebilir.

Tablo 9: *Mandolin çalmayı öğrenen öğrencilerin, diğer telli çalgıları çalabilme durumu.*

Soru 5- Mandolin çalmayı öğrenen öğrenciler, diğer telli müzik aletlerini daha kolay öğrenirler.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	2	6,3
Kararsızım	0	0
Oldukça Katılıyorum	11	34,4
Tamamen Katılıyorum	19	59,4

Mandolin çalmayı öğrenen öğrencilerin diğer telli çalgıların öğrenirken daha az zorlanacağına tamamen katılan eğitimcilerin oranı %59,4, oldukça katılanların oranı ise %34,4 olarak saptanmıştır. Bu verilerden hareketle mandolin çalmayı öğrenen öğrenciler, diğer telli müzik aletlerini daha kolay öğrenebilirler şeklinde söylenebilir.

Ayrıca mandolin temel eğitim çalgısı ve özellikle diğer telli çalgılara transfer konusunda son derece olumlu sonuçlar doğuran bir çalgı olarak günümüze kadar gelmiş, bundan sonra da müzik eğitimimizde önemli rol oynaması gereken muhtelif çalgılardandır denilebilir.

Tablo 10: *Günümüzde mandolini temin edebilmenin durumu.*

Soru 6- Mandolin edinmek kolaydır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	1	3,1
Kararsızım	6	18,8
Oldukça Katılıyorum	11	34,4
Tamamen Katılıyorum	13	40,6

Günümüzde mandolini temin edebilmenin kolay olduğunu söyleyen ve tamamen katılan eğitimcilerin oranı %40,6, oldukça katılanların oranı %34,4 olarak saptanmıştır. Bu verilerden hareketle günümüzde mandolini edinebilmek kısmen kolaydır denebilir.

Ayrıca mandolin eğitimi verecek olan müzik eğitimcisi mandolin edinebilmenin koşullarını ve yollarını bilebilir.

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

“Günümüzde mandolinin müzik eğitimine katkısı bilinmekte midir?”

İkinci alt probleme yanıt verebilmek için, anket yapılan müzik eğitimcilerinin belirttikleri görüşler Tablo 11’ de verilmiştir.

Tablo 11: *Mandolinin günümüz müzik eğitimindeki yeri ve önemi.*

Soru 4- Günümüzde mandolinin müzik eğitimindeki yeri ve önemi bilinmemektedir.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	0	0
Kararsızım	4	12,5
Oldukça Katılıyorum	10	31,3
Tamamen Katılıyorum	17	53,1

Günümüzde mandolinin müzik eğitim ve öğretiminde yerinin bilinmediği söylenmekte ve buna tamamen katılanların oranı %53,1 iken %31,3 gibi büyük bir çoğunlukta bu görüşe katıldığı görülmektedir. Bu veriler ışığında mandoline günümüz müzik eğitiminde az yer verilmektedir denilebilir.

Ayrıca günümüz müzik eğitimi; sürekli bir gelişim, değişim ve yeniliklere açık olduğundan, yeniden mandoline rahatlıkla yer verilebilir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

“Günümüz müzik öğretmenliği programlarında mandolin derslerinin yer alması konusundaki öğretim elemanı görüşleri nelerdir?”

Üçüncü alt probleme yanıt verebilmek için, anket yapılan müzik eğitimcilerinin belirttikleri görüşler Tablo 12, 13, 14 ve 15’ de verilmiştir.

Tablo 12: *Ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D. Okul Çalgıları Dersinde Mandolin Öğretimi Durumu.*

Soru 7- Ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D. ’ n da Okul Çalgıları adı altında okutulan derslerde mandolin öğretime de yer verilmelidir.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	4	12,5
Kararsızım	2	6,3
Oldukça Katılıyorum	8	25
Tamamen Katılıyorum	18	56,2

Eğitim Fakültelerinde Müzik Eğitim Ana Bilim Dalı’nda Okul Çalgıları adı altında okutulan derslerde mandolin öğretime yer verilmelidir diyen ve buna tamamen katılan eğitimcilerin oranı %56,2 iken bu duruma hiç katılmıyorum diyen eğitimcinin olmadığı görülmektedir. Buradan yola çıkarak ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D.’ da yer alan okul çalgıları dersinde mandolin öğretime yer verilebilir.

Ayrıca bu derslerde mandolin ailesinden çalgılar da tanıtılarak fırsat buldukça bu çalgıların da öğretimi rahatlıkla yapılabilir.

Tablo 13: *AGS Liselerinde mandolinin yer alma durumu.*

Soru 8- AGS Liselerinde “Mandolin Eğitimi” adı altında bir ders olmalıdır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	1	3,1
Kararsızım	2	6,3
Oldukça Katılıyorum	7	21,9
Tamamen Katılıyorum	22	68,8

AGS Liselerinde “Mandolin Eğitimi” adı altında bir ders olmalıdır diyen ve buna tamamen katılanların oranı %68,8’dir. Ayrıca Oldukça Katılıyorum diyen müzik eğitimcileri de % 21, 9’luk dilimi oluşturmaktadır. Bir başka deyişle AGS Liselerinde mandolin dersi yer alabilir.

Bu veriler ışığında mandolin eğitimi adı altında AGS Liselerinde bir ders olması durumunda, öğrencilerin; özellikle branşı telli çalgı olanlara olumlu yönde katkı sağlayabilir.

Tablo 14: *Anadolu Öğretmen Liselerinde mandolinin yer alma durumu.*

Soru 9- Anadolu Öğretmen Liselerinde mandolin eğitimi ve öğretimi yapılmalıdır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	1	3,1
Kararsızım	2	6,3
Oldukça Katılıyorum	7	21,9
Tamamen Katılıyorum	22	68,8

Anadolu Öğretmen Liseleri'nde Mandolin dersinin yer alması gerektiğine eğitimciler %68,8 oranında katılmaktadır. % 21,9'luk bir dilimde oldukça katılmaktadır. Buradan hareketle Anadolu Öğretmen Liselerinde mandolin eğitimi ve öğretimi yapılabilir.

Ayrıca Anadolu Öğretmen Liseleri'nde mandolin eğitimi yapıldığı takdirde diğer liselere de örnek teşkil edebilir.

Tablo 15: *Mandolin öğretiminin müzik öğretmenliği programlarında uzman kişilerce yapılması gerekliliği.*

Soru 10- Mandolin öğretimi; bu alanda uzmanlaşmış ya da konuya ilgi duyan müzik eğitimcileri tarafından yapılmalıdır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	1	3,1
Kararsızım	1	3,1
Oldukça Katılıyorum	10	31,3
Tamamen Katılıyorum	19	59,4

Mandolin eğitiminin konu üzerinde uzmanlaşmış ya da konuya ilgi duyan müzik eğitimcileri tarafından verilmesi düşüncesine tamamen katılan eğitimci oranı %59,4 iken oldukça katılan oranının %31,3 olduğu görülmektedir. Bu verilerden yola çıkarak mandolin öğretimi; öncelikli olarak mandolini tanıyan ve icra edebilen eğitimciler tarafından verilebilir.

Ayrıca alanında uzman müzik eğitimcisi çok daha rahat bu çalgının eğitimini ve öğretimini yapabileceğinden dolayı, mandolini kısa sürede yeniden müzik eğitimine yayabilir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorumları

“Mandolinin, önceden olduğu gibi müzik eğitiminde yeniden yer alabilmesinin önemi konusunda müzik eğitimcilerinin görüş ve düşünceleri nelerdir?”

Dördüncü alt probleme yanıt verebilmek için, anket yapılan müzik eğitimcilerinin belirttikleri görüşler Tablo 16, 17, 18, 19 ve 20’ de verilmiştir.

Tablo 16: *Mandolin ve mandolin ailesinin ilköğretim ders kitaplarında yer alabilmesi konusunda öğretim elemanı görüşleri.*

Soru 11- Mandolin ve mandolin ailesi ile ilgili nota resim, tanıtım materyalleri vb. ilköğretim müzik dersi kitaplarında yer almalı, öğrencilere tanıtılmalıdır.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	3	9,4
Kararsızım	3	9,4
Oldukça Katılıyorum	6	18,8
Tamamen Katılıyorum	19	59,4

Mandolin ve mandolin ailesi ile ilgili nota resim, tanıtım materyalleri vb. ilköğretim müzik dersi kitaplarında yer almalı, öğrencilere tanıtılmalıdır görüşüne tamamen katılan eğitimci oranının yarıdan fazla olarak %59,4 düzeyinde olduğu görülmektedir. % 18,8’lik bir dilimde oldukça katılarak, ilköğretim ders kitaplarında mandolin ve mandolin ailesi ile ilgili kaynakların yer alması konusunda görüş bildirmişlerdir.

Bu verilerden hareketle ilköğretim müzik kitaplarında mandolin ile yer alacak tanıtıcı materyaller sayesinde öğrenci bu çalgıya ilgi ve merak duyabilir.

Tablo 17: *Mandolinin çalgı yapım bölümlerinde üretiminin yapılması konusundaki görüşler.*

Soru 12- <i>Mandolinin işlevselliği ve müzik eğitime katkıları anlaşıldıkça; bu çalgıyı satın alma talebi de artacak, mandolin ve mandolin ailesinin yapımı için ülkemizdeki konservatuarların çalgı yapım bölümlerinde bu çalgı yeniden hayat bulacaktır.</i>		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	1	3,1
Az Katılıyorum	0	0
Kararsızım	3	9,4
Oldukça Katılıyorum	7	21,9
Tamamen Katılıyorum	21	65,6

Mandolin için yapılacak gelişimlerin bu çalgının günümüzde yeniden hayat bulacağını düşünen ve bu duruma tamamen katılan eğitimcilerin oranının %65,6 olduğu saptanmış, % 21,9 oranında da oldukça katılıyorum diyen eğitimciler görüş bildirmişlerdir. Bu bilgiler çerçevesinde, mandolin eğitimi ve öğretimi yapıldığı müddetçe, bu çalgıyı satın alma talebi artacak ve ülkemizdeki konservatuarların çalgı yapım bölümlerinde mandolin yeniden hayat bulabilecektir denilebilir.

Bu verilerden hareketle mandolin daha rahat temin edilecek ve ülkemizdeki konservatuarların çalgı yapım bölümlerinden rahatlıkla talep edilebilecektir.

Tablo 18: *Günümüz müzik öğretmenlerinin müzik derlerinde mandoline yer verme durumu.*

Soru 13- Ülkemizde şu an görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine hizmet içi eğitim kursu düzenleyerek, mandolin ve mandolin ailesinin tanıtımı yapılmalı, müzik derslerinde de bu çalgıya yer vermeleri önerilmelidir.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	1	3,1
Kararsızım	2	6,3
Oldukça Katılıyorum	5	15,6
Tamamen Katılıyorum	24	75,0

Mandolin ailesinin görev yapmakta olan müzik eğitimcilere hizmet içi kurslarla tanıtımı yapılması görüşüne her 4 eğitimciden 3'ü tamamen katılmaktadır. Bu veriler ışığında, şu an görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine mandolin ve mandolin ailesiyle ilgili hizmet içi eğitim kursu verilmeli, müzik derslerinde de bu çalgıya yer vermeleri ve çalgının eğitim müziğindeki yararları konusunda bilgilendirilmeleri gerektiği söylenebilir.

Ayrıca günümüz müzik öğretmenlerine mandolin eğitimi verilmesi demek, müzik derslerinde de yeni bir soluk, yeni bir canlılık demektir. Öğrenci bu çalgıyı tanımak ve hatta öğrenmek isteyebilir.

Tablo 19: *Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D.’n da “Mandolin Orkestrası” adı altında bir ders okutulması konusundaki görüşler.*

Soru 14- Mandolin ve mandolin ailesi çalgıları önem kazandıkça, ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D.’n da “Mandolin Orkestrası” adı altında bir ders okutulabilir.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	2	6,3
Az Katılıyorum	2	6,3
Kararsızım	0	0
Oldukça Katılıyorum	4	12,5
Tamamen Katılıyorum	24	75,0

Mandolin ve ailesi olan çalgılarına ilginin arttırılması ve önem kazandırılmasının ileriki dönemlerde Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi A.B.D.’ da Mandolin Orkestrası adı altında bir ders okutulabileceği görüşüne her 4 eğitimciden 3’ü katılmaktadır. Öncelikli olarak mandolinden yola çıkılarak, ailenin diğer sazlarına (mandola, mandoçello vb.) geçiş yapılarak, mandolin orkestrası oluşturulabilir.

Ayrıca bu veriler ışığında mandolinde biraz yol kat eden öğrenci; mandolin ailesinden herhangi bir çalgıyla da tanıştırılabilir hatta bu şekilde mandolin orkestrası daha da rahat oluşturulabilir.

Tablo 20: *Çeşitli kurum ve kuruluşların “Mandolin Orkestrası” veya “Mandolin Topluluğu” kurabilmelerinin durumu.*

Soru 15- Çeşitli kurum ve kuruluşların “Mandolin Orkestrası” veya “Mandolin Topluluğu” adı altında çalgı toplulukları kurmaları teşvik edilebilir.		
	Sıklık (f)	Yüzde (%)
Hiç Katılmıyorum	2	6,3
Az Katılıyorum	0	0
Kararsızım	5	15,6
Oldukça Katılıyorum	7	21,9
Tamamen Katılıyorum	18	56,3

Çeşitli kurum ve kuruluşlarla mandolin için topluluklar konusunda işbirliği yapılması düşüncesine %75’den fazla oranda katılım olduğu ve bu orandan %56,3’ünün bu görüşe tamamen katıldığı gözlenmektedir.

Bu veriler ışığında çeşitli kurum veya kuruluşların mandolinle ilgili ve alakalı bir topluluk ya da orkestra oluşturabilmeleri için müzik eğitimcilerine büyük görevler düşmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayalı olarak varılan sonuçlar ile araştırmacı tarafından getirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

- Müzik eğitimcilerinin büyük çoğunluğu mandolini kolay öğrenilebilir ve öğretilebilir çalgı olarak görmekte, ayrıca mandoline başlayan öğrencilerdeki müzik sevgisinin normalden daha üst seviyede olacağını düşünmektedirler.
- Müzik eğitimcilerinin çoğu; mandolini öğrenen öğrencinin hem sesini hem de çalgısını kullanabileceği için, daha etkili bir müzik eğitim sürecine girdiğini belirtmişlerdir.
- Günümüz müzik eğitim sürecinde mandolinin yerinin ve öneminin bilinmediğini düşünen müzik eğitimcileri büyük çoğunluğu oluşturmaktadır.
- Eğitimciler, mandolin çalabilen öğrencilerin, diğer telli çalgıları daha kolaylıkla öğrenebildiği, ayrıca mandolin çalmayı öğrenen öğrencilerin bu çalgıdaki edindikleri bilgi ve birikimlerini diğer telli çalgılara da transfer edebileceklerini düşünmektedirler.
- Müzik eğitimcilerinin büyük çoğunluğu mandolin temin etmenin zorluğunu bilmektedir, ayrıca bu çalgının müzik eğitiminde yaygın olarak kullanıldığı dönemde üretilen nitelikli mandolinlerin günümüzde temin edebilmenin zor olduğunu düşünen müzik eğitimcileri büyük bir çoğunluğu oluşturmaktadır.
- Ülkemiz Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okul çalgıları adı altında okutulan derslerde mandoline de yer verilmesi, mandolin eğitimcilerinin büyük bir çoğunluğu tarafından uygun görülmüş, ayrıca AGSL’ de mandolinin seçmeli ders olarak okutulmasını ise müzik eğitimcilerinin yarısı uygun görmüştür.
- Üniversitelerimizin Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında “mandolin okul çalgıları dersinin içerisinde yer aldığı, öğrencilerin diğer ana dal çalgılarına olumlu yönde katkı sağlayacaktır” diyen müzik eğitimcileri çoğunluktadır, ayrıca bu

dersi verebilecek ders öğretmeninin mandolin alanında uzmanlaşmış olması, müzik eğitimcilerinin büyük çoğunluğu tarafından belirtilmiştir.

- Üniversitelerimizin Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarından mezun olan müzik öğretmenleri, mandolin çalgısını özümseyerek, görev yaptığı okullarda bu çalgı ile müzik derslerini devam ettirdiği takdirde daha nitelikli ve kapsamlı bir müzik eğitimi sürecine girecekleri görülmüştür.
- Mandolin istemi arttıkça bu çalgıyı daha nitelikli ve verimli bir çalgı haline dönüştürebilmek için, ülkemizde yer alan konservatuarların çalgı yapım bölümlerine de iş düşecek, hatta yeni bir iş sahası da açılmış olacaktır diyen müzik eğitimcileri çoğunluğu oluşturmaktadır.
- Mandoline duyulan ilginin geçmiş dönemlerde olduğu gibi yüksek olacağına inanan katılımcılar, bu konuda kararsızlarla beraber aynı orandadır.

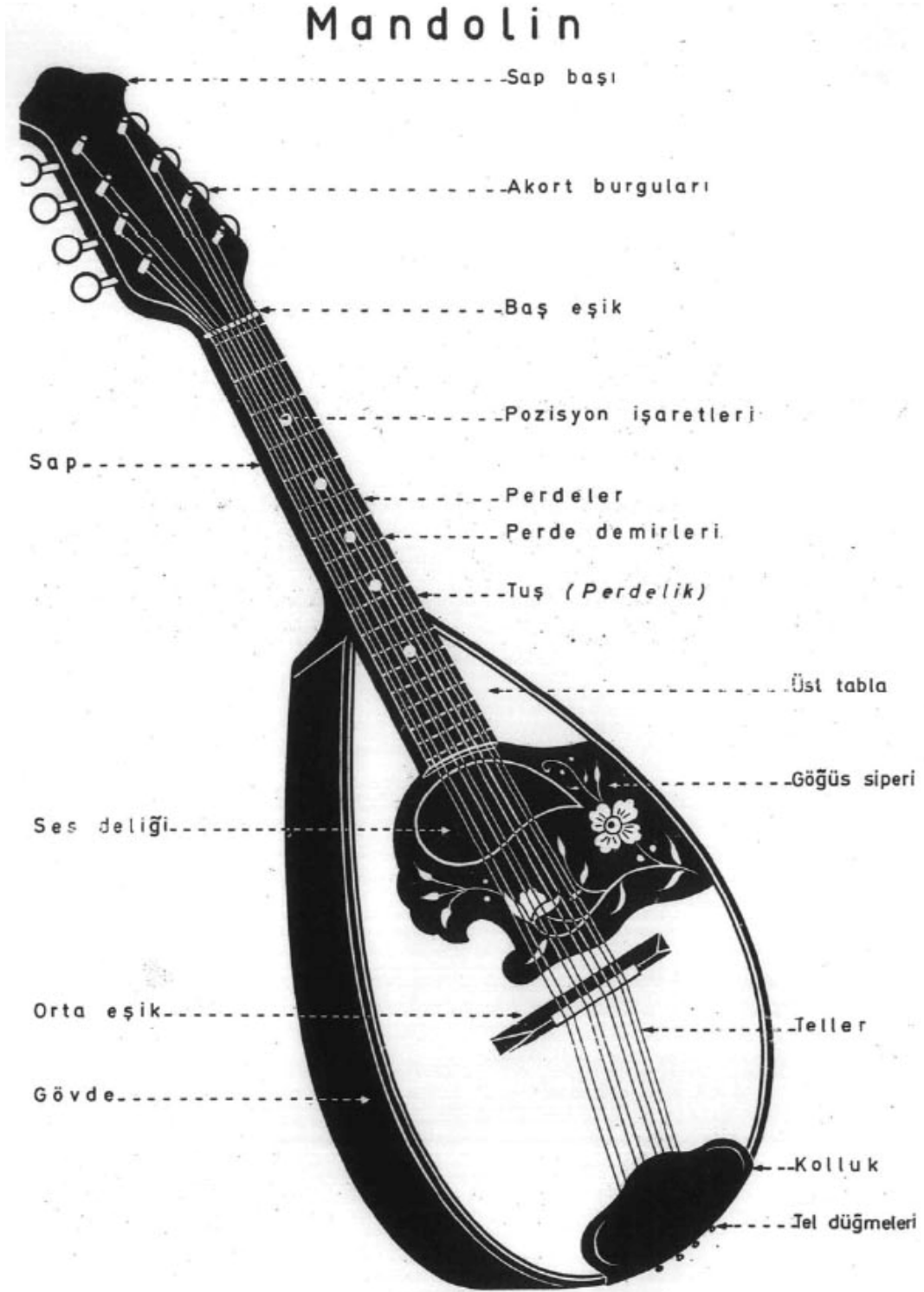
Tüm bu sonuçlar doğrultusunda, mandolinin temel bir çalgı olması ve özellikle ilköğretim II. Kademe öğrencilerine rahatlıkla uygulanabilmesinin müzik derslerinin veriminin arttıracacağı düşünülmektedir. Ayrıca ilk müzik eğitiminin doğru ve kaliteli bir şekilde çocuğa verilmesinden sonra devamının da daha rahat geleceği unutulmamalıdır. Yani mandolini iyi özümseyen bir öğrenci başka sevdiği ve seçtiği bir enstrumana rahatlıkla geçebilir. Özellikle Cumhuriyetten sonra müzik derslerinde pilot çalgı görevi yapan mandolin, yerini başka okul çalgılarına bırakmıştır. Müzik derslerinde yaygın olarak kullanıldığı dönemde pek çok müzik eğitimcisi ve sanatçı mandolinle ilk müzik eğitimlerine başlayarak bugünlere kadar gelmişlerdir. Buradan yola çıkarak mandolin çalgısının özellikle çocuklarda ilk müzik eğitime başlamada büyük bir yararı olduğu kanısına varılabilir.

5.2. Öneriler

- Mandolin, müzik eğitimi veren tüm okul, kurum, kuruluş vb. eğitim yerlerinde yeniden önem kazanmalı, bu doğrultuda özellikle halen okullarda görev yapan müzik öğretmenlerine hizmet içi eğitimi dersi niteliğinde bir çalışma başlatılarak acilen bir rapor halinde gündeme getirilmelidir.
- Mandolin, tüm okullardaki müzik dersliklerine girmeli ve böylece yeni nesil çocuklarının da tanıyacağı, ilgisini çekeceği bir çalgı olarak adından söz ettirmelidir.
- Mandolini, ülkemizin neresinde olursa olsun kolaylıkla temin edebilecek şekilde ve mümkünse aynı şekilde mandolin ailesinin de (mandola, mandoçello, mando-bass vb.) rahatlıkla edinebilecek şekilde piyasaya sunulmasının yolları bulunmalıdır.
- Üniversitelerimizin Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında mandolin bir şekilde ders olarak yer almalıdır. Bu bağlamda altyapı çalışmaları hazırlanmalı, en kısa zamanda mandolin ailesi de bu dersler içerisine girmelidir.
- Ülkemizdeki eğitim-öğretim kurumlarından olan devlet konservatuarlarının çalgı yapım bölümündeki öğrencilere özellikle mandolin ve mandolin ailesi tanıtılmalı, öğretim elemanlarının kontrolünde ve verimli şekilde bu çalgıların yapım aşamasına geçilmelidir.
- İlköğretim müzik dersi müfredatı yeniden gözden geçirilmeli, mandolin ve mandolin ailesi ile beraber seslendirilebilecek parçalara da müzik kitaplarında yer verilmelidir.
- Cumhuriyet sonrası müzik eğitiminde pilot çalgı olarak görev yapan mandolin, günümüzde de eğer eğitim sistemimizde bir devlet politikası halinde yönetmelik, kanun vb. şekillerde yer alırsa; yeniden müzik eğitimimizde rahatlıkla yer alabilir.
- Bu ve buna benzer konularda araştırma yapacak araştırmacılara; mandolin ve mandolin ailesi üzerinde durularak araştırmalar yapmaları önerilebilir.

EKLER

EK 1 Mandolinin yapısı, tutuş özellikleri ve tuşesiyle beraber; tellerin tanıtımı.

MANDOLİN TUTUŞLARI

Oturarak Mandolin tutuşu

1. Oturarak çalışırken mandolini sağ bacağın üzerinde tut.
2. Mandolini kolun ile göğsüne bastır, Sağ bileğin daima serbest kalsın.

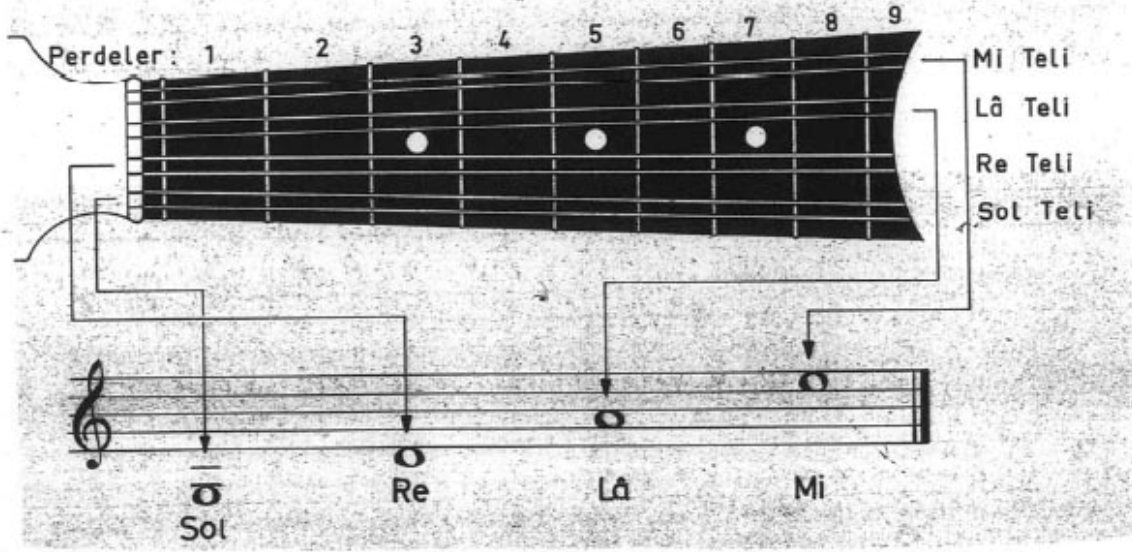

3. Sol el ile parmaklarını tuşa çekiç gibi bas.

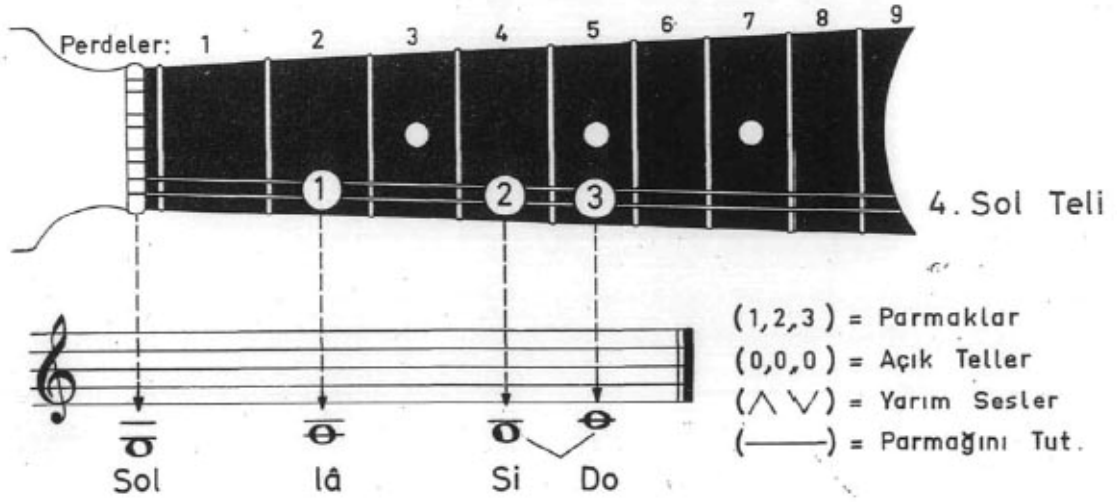
Not : İyi mandolin çalmak için iyi tutuş iyi tutuş şarttır

Mandolin Tuşu'nun görünüşü

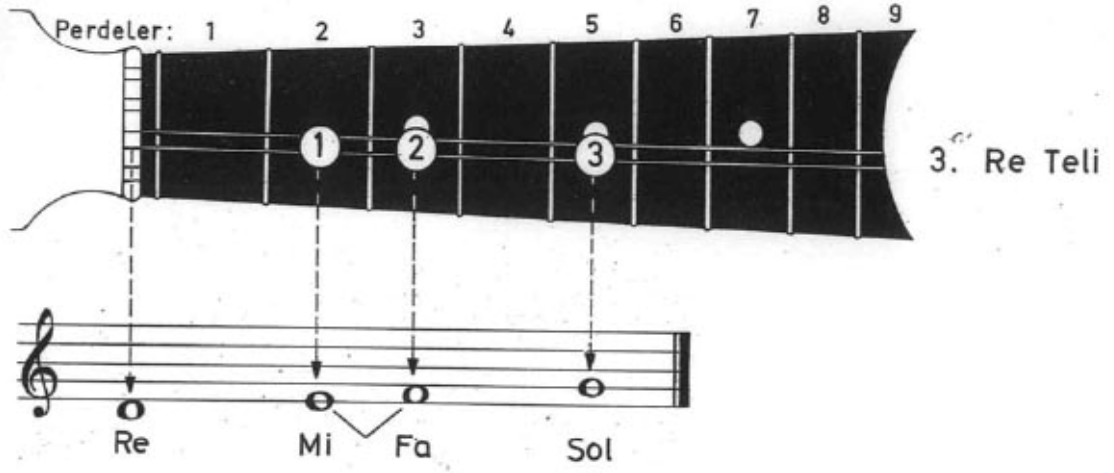
Tellerin adları ve porte üzerinde yerleri

SOL TELİ

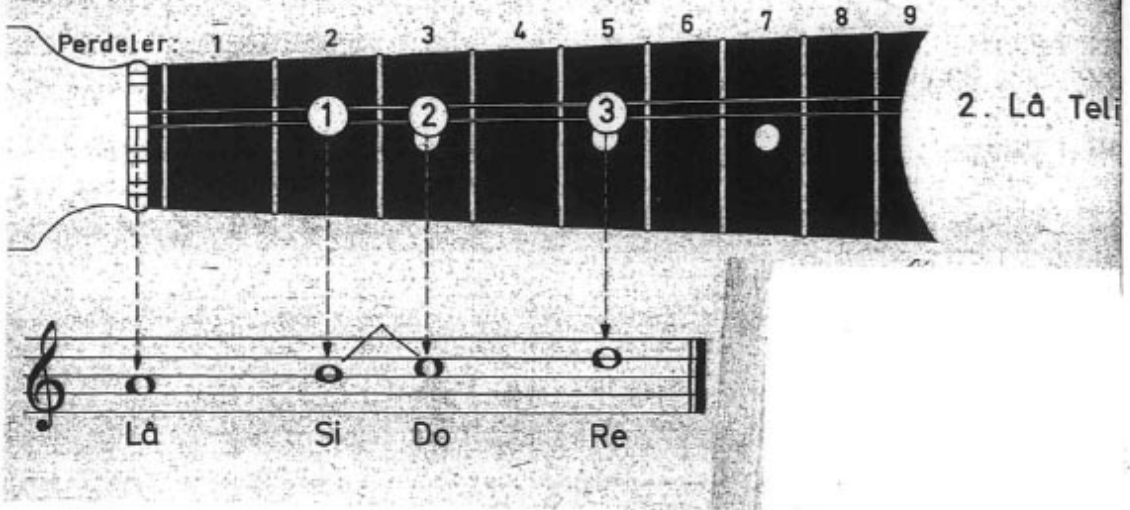
RE TELİ

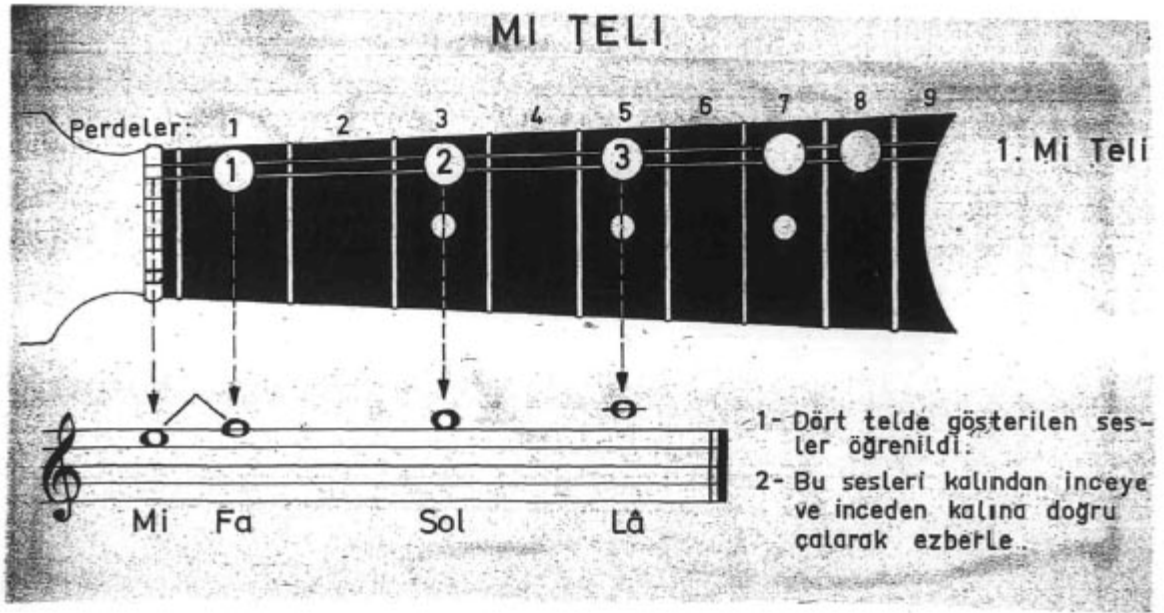
1. Parmakları sıra ile basarken bir evvelki parmağı kaldırma.

2. Bir notayı çalarken parmaklarını basacağın notalar için hazırla

LÂ TELİ

El biçimi bozulmadan tuş üzerinde parmak dizisini ezberle.

Frets 1-12												
Nut	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
E	F	F#	G	G#	A	A#	B	C	C#	D	D#	E
A	A#	B	C	C#	D	D#	E	F	F#	G	G#	A
D	D#	E	F	F#	G	G#	A	A#	B	C	C#	D
G	G#	A	A#	B	C	C#	D	D#	E	F	F#	G

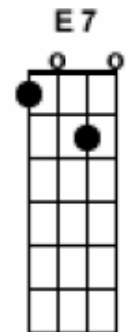
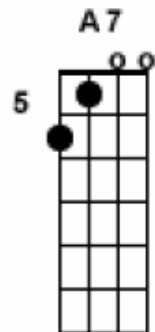
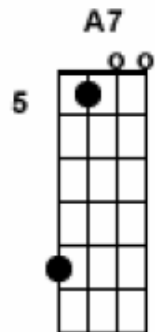
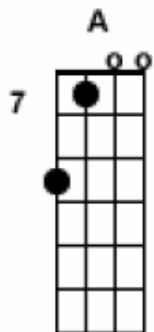
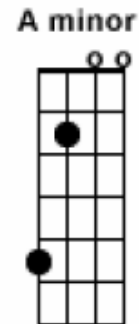
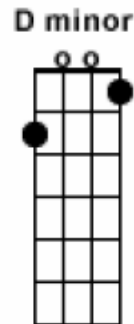
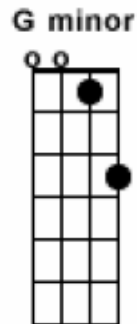
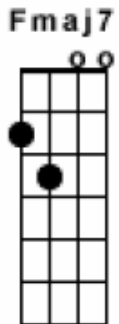
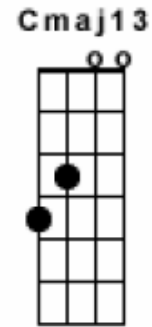
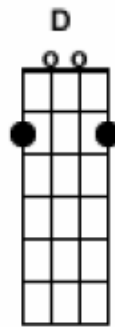
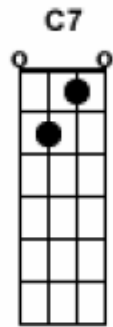
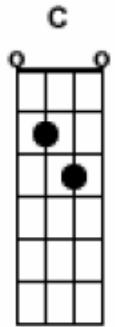
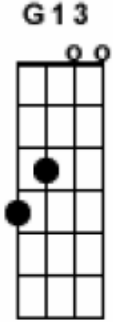
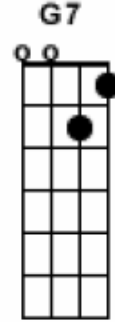
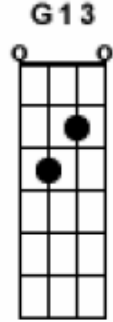
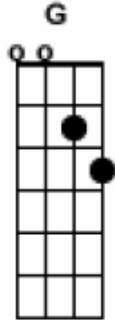
* = fret marker

etc. to fret ~22

to bridge

EK 2 Birinci pozisyonda iki parmakla basılan akorların mandolin üzerindeki basılış yerleri.

Two Finger Chords

EK 3 Birinci pozisyonda çeşitli parmaklarla basılan akorların mandolin üzerindeki basılış yerleri.

Mandolin Chords

The chart displays the following chords and their fingerings:

- A**: Fingering A (1-2-3-4)
- Am**: Fingering A (1-2-3-4)
- A7**: Fingering A (1-2-3-4)
- B**: Fingering A (1-2-3-4)
- Bm**: Fingering A (1-2-3-4)
- B7**: Fingering A (1-2-3-4)
- C**: Fingering A (1-2-3-4)
- Cm**: Fingering A (1-2-3-4)
- C7**: Fingering A (1-2-3-4)
- D**: Fingering A (1-2-3-4), Fingering B (1-2-3-4)
- Dm**: Fingering A (1-2-3-4), Fingering B (1-2-3-4)
- D7**: Fingering A (1-2-3-4), Fingering B (1-2-3-4)
- E**: Fingering A (1-2-3-4), See 2 Finger Chords for this easier fingering
- Em**: Fingering A (1-2-3-4)
- E7**: Fingering A (1-2-3-4)
- F**: Fingering A (1-2-3-4)
- Fm**: Fingering A (1-2-3-4), Fingering B (1-2-3-4)
- F7**: Fingering A (1-2-3-4), Fingering B (1-2-3-4)
- G**: Fingering A (1-2-3-4)
- Gm**: Fingering A (1-2-3-4)
- G7**: Fingering A (1-2-3-4)

Strings: E, A, D, G

Frets: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Acoustic Music TV Play Music Everyday!

www.acousticmusictr.com © Copyright Bruce Jones Design Inc. 2006

EK 4 Solo mandolin ve mandolin eşlikli yazılan çeşitli notalar.

La Traviata.
Ah! Was It Him My Heart Foretold.
1st Mandolin.

G. VERDI.
 arr. by Louis Tocaben.

Andantino.

p

8

16

pp *cresc.* *f*

espressivo.

23

pp *p*

31

cresc.

39

To Coda

p

D.C. al

CODA.

Cad. ad lib.

Komm, liebe Zither, komm

Lied for one voice with mandolin accompaniment

W. A. MOZART (1756-1791)
KV 351

Mässig

Komm,
Sag'

lie — be Zi — ther, komm, du Freun — din stil — ler Lie — be,
ihr an mei — ner Statt, Ich darf's ihr noch nicht sa — gen,

du — sollst auch mei — ne Freun — din sein.
Wie ihr so ganz mein Herz ge — hört;

Komm, dir ver — trau' — ich die ge — heim — sten mei —
Sag' ihr an mei — ner Statt, Ich darf's ihr noch

Public Domain

16

ner Trie be, nur dir ver trau' ich mei ne Pein, dir
nicht kla gen, Wie sich für sie mein Herz ver zehrt, sich

20

ver trau' ich mei ne
für sie mein Herz ver

dal segno

Sonatina in C major

for mandolin and piano

L. van Beethoven (1770-1827)

Allegro

Mandolin

Piano

6

12

17

§

Canzonetta "Deh vieni alla finestra"

Don Giovanni, No. 16

W. A. MOZART (1756-1791)
KV 527

ALLEGRETTO

Mandolin

Don Giovanni

Deh vie — ni al-la fi —

Violin I

Violin II

Viola

Violoncello e Basso

6

Mand.

D.G.

— ne — stra, o mio — te — so — ro, deh vie — ni a con — so — lar il

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

11

Mand.

D.G.

pian — to mi — o: Se ne — ghi a me — di

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

16

Mand.

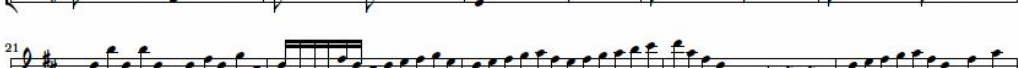
D.G.

dar qual — che ri-sto — ro, da-van — ti agli oc — chi tuoi mo —

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

21

Mand.

D.G.

— rit — vogl' i — o! Tu ch'hai la boc — ca

V. I

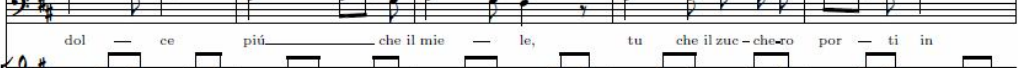
V. II

Va.

Vc. e B.

26

Mand.

D.G.

dol — ce più — che il mie — le, tu che il zuc — che-ro por — ti in

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

31

Mand.

D.G.

mez — zo il co — re, non es — ser, gio — ia

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

36

Mand.

D.G.

mia, con me cru — de — le: la — scia-ti al-men ve —

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

40

Mand.

D.G.

-der, mio bell' a — mo — re.

V. I

V. II

Va.

Vc. e B.

EK 5 Mandolin ve mandolin ailesi algıları.

Mandolin, mandola ve oktav mandolin örnekleri.

Mandoçello Örnekleri

Levins

MANDO-CELLO

Mando-Cello stämmes A, D, G, C. Samma stämning som en cello. Lämpligt instrument för mandolinorkester.

N:r 490

Samma utförande och tillbehör som gitarr N:r 170. 10 års garanti.

Pris Kr. 300.—
 Passande etui N:r 605 » 45.—
 Passande smärtingfodral med dragkedja N:r 655 » 11.—

Längd 101 cm.
 Bredd 40 ½ cm.

N:r 495

Samma utförande och tillbehör som gitarr N:r 182. 10 års garanti.

Längd 101 cm.
 Bredd 40 ½ cm.

Pris Kr. 150.—
 Passande etui N:r 605 » 45.—
 Passande smärtingfodral med dragkedja, N:r 655 » 11.—

Mandolin

Mandola

Octave Mandolin

Cittern

EK 6 Geçmişten, günümüze mandolin ve mandolin ailesi fotoğrafları.

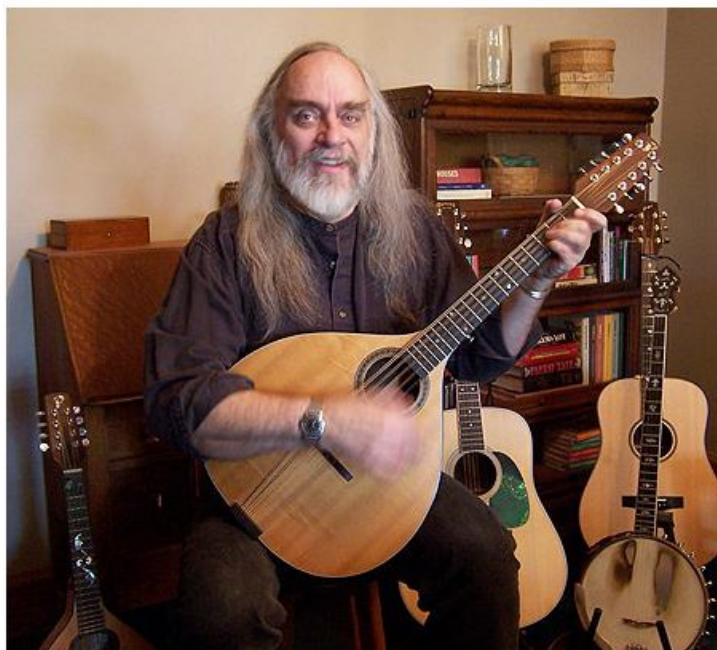
Köy enstitüsünde, bir öğrenci ders dışında mandolin çalışırken.

EK 7 Araştırmacı tarafından geliştirilen, mandolin ile eğitim vermiş, vermeye devam eden müzik eğitimcilerine uygulanan anket.

AÇIKLAMA

Bu anket “**TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE “MANDOLİN”İN ÜLKEMİZ MÜZİK EĞİTİMİNDEKİ YERİ-ÖNEMİ VE OKULÇALGISI OLARAK KULLANILABİLİRLİĞİ**” adlı yüksek lisans tezi için gerekli olan verilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu anketten elde edilecek bilgiler yalnızca bu araştırma için kullanılacak ve ankete cevap verenlere ilişkin her türlü bilgi gizli tutulacaktır.

Verilecek cevapların içten ve eksiksiz olmasının hem araştırmanın amacına ulaşabilmesi hem de gerçek verilere ulaşılabilmesi için önemli olduğu unutulmamalıdır.

Saygılarımla, Korhan DOĞAN.

BÖLÜM 1-

1. Adınız-Soyadınız:

2. En son görev yapmakta/yapmış olduğunuz okul türü:

() İlköğretim Okulu () Genel Lise () Genel Lise+Yarı Zamanlı Konservatuar

() Güzel Sanatlar Lisesi () Tam Zamanlı Konservatuar () Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi

Ana Bilim Dalı () Özel Okul Diğer (varsa belirtiniz)

3. Mandolinin, kullanıldığı dönemlerdeki müzik eğitimine katkılarını belirtiniz.....

.....

4. Öğrencilerinize hangi mandolin metod kitaplarını tavsiye ediyorsunuz?.....

.....
.....
.....

5. Sizce günümüzde mandolinin kullanılmayışının nedenleri nelerdir, belirtiniz.....

.....
.....
.....

6. Eklemek istediğiniz görüş ve önerileriniz varsa lütfen belirtiniz.....

.....
.....
.....

BÖLÜM 2-

Bu bölümde mandolin dersinin gerekliliğine dair sorulara “**Hiç Katılmıyorum, Az katılıyorum, Kararsızım, Oldukça Katılıyorum, Tamamen Katılıyorum**” seçeneklerinden size uygun olanı “**X**” işareti ile işaretleyerek cevaplandırınız.

	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Kararsızım	Oldukça Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1- <i>Mandolin kolay öğretilen ve öğrenilebilen bir çalgıdır.</i>					
2- <i>Mandolin öğrenen çocuklarda müziğe karşı ilgi farklıdır.</i>					
3- <i>Mandolini öğrenirken öğrenci hem sesini hem de çalgısını rahatlıkla kullanabilir.</i>					
4- <i>Günümüzde mandolinin müzik eğitimindeki yeri ve önemi bilinmemektedir.</i>					
5- <i>Mandolin çalmayı öğrenen öğrenciler, diğer telli müzik aletlerini daha kolay öğrenirler.</i>					
6- <i>Mandolin edinmek kolaydır.</i>					
7- <i>Ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D. ' n da Okul Çalgıları adı altında okutulan derslerde mandolin öğretilmesine de yer verilmelidir.</i>					

8- <i>AGS Liselerinde “Mandolin Eğitimi” adı altında bir ders olmalıdır.</i>					
9- <i>Anadolu Öğretmen Liselerinde mandolin eğitimi ve öğretimi yapılmalıdır.</i>					
10- <i>Mandolin öğretimi; bu alanda uzmanlaşmış ya da konuya ilgi duyan müzik eğitimcileri tarafından yapılmalıdır.</i>					
11- <i>Mandolin ve mandolin ailesi ile ilgili nota resim,tanıtım materyalleri vb. ilköğretim müzik dersi kitaplarında yer almalı, öğrencilere tanıtılmalıdır.</i>					
12- <i>Mandolinin işlevselliği ve müzik eğitimine katkıları anlaşıldıkça; bu çalgıyı satın alma talebi de artacak, mandolin ve mandolin ailesinin yapımı için ülkemizdeki konservatuarların çalgı yapım bölümlerinde bu çalgı yeniden hayat bulacaktır.</i>					

13-Ülkemizde şu an görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine hizmet içi eğitim kursu düzenleyerek, mandolin ve mandolin ailesinin tanıtımı yapılmalı, müzik derslerinde de bu çalgıya yer vermeleri önerilmelidir.					
14- Mandolin ve mandolin ailesi çalgıları önem kazandıkça, ülkemizdeki Eğt. Fak. Müzik Eğt. A.B.D. 'n da "Mandolin Orkestrası" adı altında bir ders okutulabilir.					
15- Çeşitli kurum ve kuruluşların "Mandolin Orkestrası" veya "Mandolin Topluluğu" adı altında çalgı toplulukları kurmaları teşvik edilmelidir.					

KAYNAKÇA

ACAY, Sefai, *Mandolin Ölürlen* Flarmoni Sanat Dergisi, Ankara, Sayı: 137 s. 8-9, Yardımcı Grafik, 1996.

AKYÜZ, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi*. İstanbul: Kültür Koleji Yayınları, 1997.

ALTINTAŞ, Başak, İlköğretim Okullarında 6. Sınıf Müzik Derslerinde Verilen Mandolin Eğitiminin Müzik Dersi Başarısı Üzerine Etkileri. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2007.

ANA, Britannica, Cilt 15, Sayfa 275.

BARIŞ, D. Akgül, *Okul Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi Uygulamaları*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (1-12), Sayı:15, cilt:2, (2007.)

BÜYÜK, Larousse, Cilt 13, Sayfa 7749.

Delikara, Ali, *Ülkemizdeki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Keman Eğitimindeki Yaygın Olarak Kullanılan Keman Metotlarının Keman Eğitimi Ders Programlarına Yönelik Olarak İncelenmesi*, Ankara; Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi (2002).

EGÜZ, Saip, *Yeni Mandolin Metodu*, Ankara: Doğu Matbaası. 1992.

EGÜZ, Saip, *Toplu Ses Eğitimi*, Ayyıldız Matbaası, s.56, 54, Ankara, 1991.

ERDEN, Seçin, *Hasan Gülşen'in Mecmua-i Güftesi*, Müzik ve Bilim, Sayı:4, Eylül 2005.

ERSİL, Ö. Gözde, *Cumhuriyet Devrimimizin Özgün Müzik eğitim Kurumları Köy Enstitülerinde Müzik Eğitimi ve Günümüze Yansımaları*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007

ERTÜRK, Selahattin, *Eğitimde Program Gelistirme*, Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara, s.12, 1972.

ERTÜRK, Selahattin, *Eğitimde “Program” Geliştirme*. Yedinci Baskı, Ankara: Meteksan Yayınları, 1993.

GAZİMİHAL, Mahmut Ragıp, *Müzik Görüşleri*, Sayı 42, Sayfa 4, 1951.

James, Tyler, *The Early Mandolin*. Oxford University Pres, 1992.

KAR,Tuğçem, *Bir Eğitim Modeli Olarak, Köy Enstitülerinde Müzik Eğitiminin İncelenmesi ve Şarkı Dağarcığının Kullanılabilirliği*, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008

KARASAR,Niyazi, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayın Dağıtım, İstanbul, 2005

KIVRAK, Yakup, “ *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 30-31 Ekim, İnönü Üniversitesi, Malatya (sf.62-64) ” 2003.

MsX Labs.org&Temel Britannica

ÖZGEN, Bekir, *Köy Enstitülerinde Uygulanan Eğitim-Öğretim İlke ve Yöntemleri*. İzmir: Duyalar Matbaası, 1991.

ÖZTÜRK, Cemil, *Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1996.

SAY, Ahmet, *Müzik Öğretimi*, Sayfa 78

SAY, Ahmet, *Müzik Ansiklopedisi*, sayfa 199, 1992.

SAY, Ahmet, *Müzik Ansiklopedisi*, sayfa 1195, 1992.

SAYDAM, AKİF, *Yeni Mandolin Metodu*, Ankara: Doğu Matbaası. 1992.

SENEMOĞLU, Nuray, *Gelişim Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Gazi Kitabevi Tic. Ltd. Şti., Ankara, 2004.

ŞENTÜRK, Nezihe, Musikî Muallim’den Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 21, Sayı 2 135-142, (2001)*

TÜRKOĞLU, Pakize, *Tonguç ve Enstitüleri*, Türkiye İş Bankası Yayınları, Sayfa: 305, 2000.

TÜRKÇE Sözlük, TDK Basımevi, s.1287,1370,698,1442,1648, Ankara, 1988.

TYLER, W.R., Basic Principles Of Curriculum And Instruction, Chicago, 1950.

UÇAN, Ali, *Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Birinci ve İkinci Basım, (1994 ve 1997).

UÇAN, Ali, *Kuruluşunun Yetmişinci Yılında ve İkibinli Yılların Eşiğinde GÜGEF Müzik Eğitimi Bölümü ve Türkiye’de Müzik Öğretmenliği Eğitimi*. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi-GEFAD. Yeni Dönem Özel Sayısı-Kış 1994. s.1, (1994).

UÇAN, Ali, *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, İkinci Basım, 1996.

UÇAN, Ali, *Türkiye’de Cumhuriyet’in İlk Altmış Yılında Müzik Eğitiminde Program Geliştirme*. Ankara: G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4 (1), 1988.

UÇAN, Ali, *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, İkinci Basım, 1996.

İTERNET KAYNAKÇASI

USLU, Mustafa, *Türkiye'de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Çoksesli Müzik Eğitimi Görüşü,* Müzik ve Bilim, Sayı 5, http://www.muzikbilim.com/5m_2006/uslu_m.html sitesinden 05.02.2007 tarihinde alınmıştır, 2006.

YÖK, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Ders İçerikleri
www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/muzik_ogretmenligi.doc ,(2007).

<http://www.mandolincafe.com>, (Erişim:17 Mart 2009)

<http://www.ef.ibu.edu.tr/bolumler/music/tezler.html>, (Erişim:22 Temmuz 2009)

<http://www.ef.ibu.edu.tr/bolumler/music/yayinlar.html>, (Erişim:22 Temmuz 2009)

<http://www.andromedamusic.com/fmandolin.html>, (Erişim:10 Ağustos 2009)

<http://allegrom.com/index.php?id=23>, (Erişim:26 Temmuz 2009)

<http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=68353>, (Erişim:12 Ağustos 2009)

<http://www.beethovenlives.net/index.asp?ID=417>, (Erişim:21 Ağustos 2009)

http://www.muzed.org.tr/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=6&Itemid=30, (Erişim:20 Temmuz 2009)

<http://www.muzikegitimcileri.net/>,(Erişim:21 Temmuz 2009)

http://en.wikipedia.org/wiki/Mandolin#Mandolin_history, (Erişim:23 Ağustos 2009)

http://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6y_Enstit%C3%BCleri, (Erişim:23 Ağustos 2009)

<http://www.beethovenlives.net/index.asp?ID=212>, (Erişim:21 Ağustos 2009)

<http://www.gunlukhaberler.com/cikti.php?bul=15074>, (Erişim:19 Temmuz 2009)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mandola>, (Erişim:23 Ağustos 2009)

http://en.wikipedia.org/wiki/Octave_mandolin, (Erişim:23 Ağustos 2009)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mandocello>, (Erişim:23 Ağustos 2009)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mando-bass>, (Erişim:23 Ağustos 2009)

http://en.wikipedia.org/wiki/Irish_bouzouki, (Erişim:23 Ağustos 2009)

<http://en.wikipedia.org/wiki/Cittern>, (Erişim:23 Ağustos 2009)

http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Sopranino_mandolin&action=edit, (Erişim:23 Ağustos 2009)

KORHAN DOĞAN ÖZGEŞMİŞ

1983’de Bolu’da doğdu. Müzik eğitimine, Türkiye’nin ilk bayan orkestra şefi olan İnci ÖZDİL’ in babası Dr. Recai ÖZDİL yönetiminde Balıkesir Burhaniye’ de ki “Özdil Müzik Okulu” n da başladı. Bu okulda “Mandolin Orkestrası”, “Çoksesli Koro” ve “Yurttan Sesler” programlarında yer aldı. Ardından 2001 yılında TRT Ankara Radyosu Çoksesli Gençlik Korosu’nun açtığı sınavı kazanarak (II. Bass), koristlik hayatını sürdürdü. Burada Prof. Mustafa APAYDIN ve Feruzan ESMERGÜL ile sayısız bant kaydı, stüdyo konseri, cd çalışmaları, çeşitli kurum ve kuruluşların özel günlerinde gerçekleştirilen konserlerde görev aldı. Aynı yıl Türkiye Polifonik Korolar Derneği Dernek Korosu’na girerek; yurt içi ve yurt dışı konserlerde de yer aldı. Bu koroyla beraber 2002 yılının Temmuz ayında Danimarka’nın Randers şehrinde düzenlenen I. Korolar Yarışması’na, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın destekleriyle katılarak, ülkemizi başarıyla temsil etti. Türkiye Polifonik Korolar Derneği Dernek Korosu ile; yarışmada dini eser yorumlama kategorisinde “üçüncülük”, dindışı eser yorumlama kategorisinde “dördüncülük” ve folklorik eser yorumlama dalında ise “birincilik” ödülleriyle yurda döndü.

2002 Yılında Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalını kazanarak müzik öğrenimine Bolu’ da devam etti. Yrd. Doç. Dr. Yavuz DURAK ile “*piyano*”, Öğr. Gör. Muhip ŞANAL ile “*koro, koro şefliği eğitimi ve yönetimi*” dersleri aldı. Bölüm korusu ile konserlerde yer alan Doğan, piyano ile de pek çok konsere solo ve eşlik görevleriyle katıldı; dört yıllık öğrenimi süresince sayısız etkinlikte görev aldı.

Lisans öğrenimi boyunca, ders dışı arta kalan zamanlarda; Yrd. Doç. Sefai ACAY ile mandolin çalışmalarına devam etmiş ve hazırlamış olduğu tezin oluşum sürecinin temelleri, bu çalışmalar doğrultusunda şekillenmiştir.

Doğan, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’ndan 2006 yılında mezun olur olmaz, aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi A.B.D. Müzik Eğitimi Yüksek Lisans programını kazandı. Kompozisyona, koro ve orkestra şefliğine yoğun ilgisi bulunan Doğan, İstanbul

Devlet Opera ve Balesi koro direktörü ve şefi olan Markus BAİSCH ile bir dönem koro ve orkestra şefliği üzerine çalışmıştır.

Doğan; 2007 yılında Düzce Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü' ne bağlı olarak kurulan ve müzik bölüm başkanlığını kompozitör Cem İDİZ' in yürüttüğü “Sanat ve Bilim Akademisi”nde müzik öğretmeni olarak solfej, piyano ve koro eğitimi derslerini vermeye devam etmektedir.

Ayrıca Doğan, Düzce’ de bir grup sanat eğitimcisi arkadaşıyla beraber “ Pi ” Alternatif Sanat Atölyesi’ni kurarak, yönetmen yardımcılığını ve müziklerini yaptığı “VER ELİNİ” Deprem Oratoryosu adlı eserin hayata geçirilmesinde büyük rol oynamıştır.

Doğan halen bu atölyenin müzik öğretmeni ve bestecisi olarak çalışmalarına devam etmektedir.